

Srečno v novo leto 1979

Se nekaj dni in minilo bo tisočdevetstosedemdesetosmo leto novih uspehov, razgibano in bogato. Dosežene delovne zmage kot so HE Krško, Srednja Drava, cesta Radlje—državna meja, TE Šoštanj, Anhovo in na stotine novih objektov, so nam ponos in dokaz, da zmoremo opraviti vsako še tako zahtevno nalogo. Uresničevanje sklepov ZK, kongresov sindikatov ter zakona o združenem delu so potrditev in vodilo, da so naši cilji pravilno postavljeni. Delo in naloge smo sproti analizirali, oblikovali stališča, sprejemali sklepe ter jih tudi izvrševali.

Ko se bomo v prazničnem vzdušju silvestrskega večera predali optimističnemu razpoloženju, ki vodi v prihodnost še lepših dni, si zaželeli »srečno«, bodo naši spomini za trenutek obšli prehojeno pot in pot, ki nas v prihodnjem letu še čaka. Homogenost, enotnost in dosednji rezultati dela so za Gradis in nas vse

uspešen start za jutrišnji dan. Prihaja čas, ko bodo morale biti naše odločitve hitre, sporazumevanje glede tekoče in razvojne politike, elastično in dosledno. Krepili bomo gospodarsko moč podjetja v duhu utrjevanja vloge delavskega razreda ter izvajanja zakona o združenem delu. Cenili ustvarjalno delo vsakega posameznika, dosledno izpeljali nagrajevanje po delu in se z vsemi silami spopadli z gospodarskimi težavami in rastočo inflacijo.

Naš lepši jutrišnji dan vse bolj zavisi od utrjevanja samoupravnih odnosov, večanja materialne osnove in hotenj vsake TOZD, oziroma vsakega izmed nas. Naj velja novoletni »Srečno« vsem delavcem in njihovim družinam, investitorjem in vsem delovnim ljudem širom domovine.

Srečno 1979!

LOJZE CEPUŠ

Vsem delavkam in delavcem Gradisa ter poslovnim prijateljem želi obilo uspeha in osebne sreče
v letu 1979 uredništvo

Naša pravica in dolžnost

Nov odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito

V torek dne 14. novembra 1978 se je na svoji prvi seji sestel odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito našega podjetja. Poleg čl. nov odbora so bili prisotni tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in glavni direktor.

Delegati smo najprej izvolili vodstvo odbora. Za predsednika Kratnar ing. Janeza iz TOZD GE Ljubljana, za namestnika Galič Milana iz Delovne skupnosti, za tajnika Piškur Nušo iz Delovne skupnosti.

V drugi točki dnevnega reda smo obravnavali organiziranost obrambnih priprav v TOZD. Tov. Piškurjeva je informirala delegate o opredelitvi in organiziranosti ljudske obrambe in družbene samozaščite v delovni organizaciji. Navzoče je opozorila na tiste določbe zakonov o ljudski obrambi, ki govore o pravicah in dolžnostih delovnih ljudi v TOZD, o nalogah odborov za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, o nalogah delavskih svetov TOZD, nalogah družbenopolitičnih organizacij in poslovnega organa. Posredovala je tudi izveček stališč Sveta predsedstva SR Slovenije o obrambnem in samozaščitnem usposabljanju v naši republiki.

Glavni direktor ing. Skulj je prikazal, kako pomembna je stalna prisotnost dela za ljudsko obrambo in samozaščito. Delavski sveti bi morali stalno načrtovati finančna in materialna sredstva za področje ljudske obrambe. Stalno je potrebno obravnavati varnostne ukrepe na gradbiščih, delovati je pri varovanju obsto-

ječega družbenega reda, tradicije in pridobitve naše organizacije združenega dela. Varovati je ugled naše delovne organizacije, solidarno in enotno je sodelovati z ostalimi TOZD, držati se je pogodbeno določenih rokov in varovati kvaliteto našega dela.

V nadaljnji razpravi so sodelovali tudi vsi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in delegati TOZD ter poročali o nalogah in svojem delu, o stanju priprav ljudske obrambe in družbene samozaščite v TOZD.

Po daljšem razgovoru so bili sprejeti sledeči sklepi:

1. Odbor sprejme na znanje, da so v vseh TOZD konstituirani odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Prav tako je ugotovljeno, da so izdelani interni akti z dopolnitvami in spremembami o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti tako v TOZD, kot tudi na nivoju delovne organizacije.

2. Temeljne organizacije naj zadolže oziroma pooblaste osebe, ki bodo delale na področju samozaščite (varnostne inženirje in tehnike). V kolikor teh oseb v TOZD ni, naj se vežejo na zunanje pogodbeno vezane osebe.

3. Odbor predlaga delavskim svetom TOZD, da v planu za leto 1979 vežejo določena finančna sredstva za izobraževanje in za nakup opreme za delo ljudske obrambe in družbene samozaščite.

4. Tehnična služba pri Delovni skupnosti naj prouči možnost registriranja režijskih vozil, ki so last TOZD, v občinah, kjer je sedež TOZD. Vzrok je v tem, da so vsa ta vozila registrirana v Ljubljani in tako TOZD v slučaju vojne ali hude elementarne nesreče ne razpolagajo s temi vozili.

5. Vse delavce, ki se bodo zaposlili v tujini preko naše delovne organizacije je informirati o družbenem in političnem stanju države, kamor gredo na delo. Informacijo naj poda kadrovska-socialna služba pri Delovni skupnosti, kakor tudi kadrovska služba TOZD. Izpeljavo teh nalog naj izvršijo družbeno politične organizacije, predvsem naj se vse-

stransko angažira konferenca OOS in komite ZK delovne organizacije.

6. Redno je vzpodbujati zavest delovnih ljudi, da je njihova pravica in dolžnost, da sodelujejo v pripravah na ljudsko obrambo in zaščito tako v vojni, kot pri odpravi posledic naravnih in drugih hudih nesreč. Več pozornosti je posvečati tudi družbeni samozaščiti. Zadolže se družbeno politične organizacije v TOZD in na nivoju delovne organizacije.

7. Izdelati je poslovník o delu odbora.

8. V Gradisov vestnik naj se objavijo zaključki seje tega odbora.

ing. KRATNER JANEZ
PIŠKUR NUŠA

Tudi z dobro opravljenim delom varujemo ugled naše DO (prednapenjanje nosilcev).

Z gradnjo stanovanj bomo gradili tudi boljši standard naših delavcev (naselje

Delavci GE Maribor: »Mi pa si želimo lepo, sončno zimo in da bi naš Gradis bil še boljši in večji.«

Rezultati poslovanja se vse bolj približujejo načrtovanim vrednostim

Zbrali smo prve, še nepotrjene podatke o predvidenem obsegu in uspehu Gradisa v desetih mesecih letošnjega leta.

Oktobrski obračun ni narejen tako natančno, kot je bil septembrski, ki ga je bilo potrebno predložiti Službi družbenega knjigovodstva. Manjša natančnost pri sestavljanju oktobrskega obračuna se kaže predvsem pri zajemanju stroškov in ugotavljanju obveznosti iz dohodka. Le-te so določene na podlagi obveznih mesečnih akontacij. Zaradi tega delitev čistega dohodka ni narejena do konca, kar pomeni, da ugotavljamo le osebne dohodke in ostanek dohodka.

OSNOVNI PODATKI

Vrednost lastne proizvodnje — brez obrtniških del in brez del kooperantov znaša 2377 mio din, to je 41 % več kot lani ob tem času. Obračunsko obdobje se je podaljšalo za 15 dni ali za 5,3 %, cene so se v poprečju povečale za okrog 15 %. To pomeni, da bi morali pri nespremenjenem obsegu del obračunati za 21 % večjo vrednost, 41 % povečanje VLP nam pove, da se je tudi obseg del zelo povečal. Planirana vrednost lastne proizvodnje je dosežena s 87 %. Na mesec smo poprečno obračunali za 287 mio din VLP, to pomeni, da bomo pri takem obračunu v preostalih dveh mesecih celo presegli planirano vrednost 3297 mio din.

Število zaposlenih delavcev se bistveno ni spremenilo. Letos (7105) je v Gradisu le za skromen 1 % več zaposlenih kot lani (7058). Število opravljenih ur se je povečalo za 5 %, to je za toliko kot se je podaljšalo obračunsko obdobje.

Poglejmo nekaj najpomembnejših podatkov (v mio din) primerjalno z lanskimi dosežki in planiranimi vrednostmi.

Celotni prihodek znaša 4101 mio din in je večji za 37 % ter dosega planirano vrednost s 87 %. Dohodek, ki prikazuje uspešnost poslovanja, je 1164 mio din; povečal se je za 29 %. Letni gospodarski načrt pa je izpolnjen s 78 %. Materialni stroški kažejo večji indeks povečanja kot je indeks povečanja celotnega prihodka. Seveda tak indeks negativno vpliva na ekonomičnost poslovanja. Le-to najbolje prikažemo kot odnos med celotnim prihodkom in porabljenimi sredstvi. Lani smo v oktobru na 100 din porabljenih sredstev dosegli 143 din celotnega prihodka, letos dosegamo 140 din, to je 2 % manj. Pri takem gibanju stroškov, ki ga zasledujemo že celo leto, je vprašljivo, če bomo

lahko presegli načrtovano vrednost dohodka — 1492 mio din.

Zadnji stolpec v zgornji preglednici nam pokaže presenetljivo enakost v izpolnitvi načrtovanih vrednosti za delitev dohodka. Rast obveznosti se je umirila. To se kaže tako v strukturi kot tudi v indeksu. Za osebne dohodke smo namenili 565 mio din ali 14 % celotnega prihodka. Porast osebnih dohodkov je 22 %. Resolucija nam dovoljuje porast osebnih dohodkov v višini 26 % ali 583 mio din. Od 17 TOZD so štiri prekršila ta določila v približnem

znesku 16 mio din. Tudi interna merila so prekršila v treh TOZD v znesku 9 mio din.

Po odbitku obveznosti in osebnih dohodkov ostane 293 mio din ostanka dohodka. Le-ta je namenjen deloma za kritje tistih obveznosti, ki se plačujejo iz ostanka dohodka in za sklade.

NEKATERI KAZALNIKI

Od pomembnejših kazalnikov moramo predvsem omeniti produktivnost. Le-ta je merjena z vred-

	I-X 77	%	GN 78	%	I-X 78	%	I-X 78 I-X 77	I-X 78 GN 78
Celotni prihodek	3.001	100	4.691	100	4.101	100	137	87
Materialni stroški	2.044	68	3.112	66	2.866	70	140	92
Amortizacija	55	2	86	2	71	2	130	83
Dohodek	902	30	1.493	32	1.164	28	129	78
Obveznosti	266	9	398	8	306	7	115	77
Osební dohodki	463	15	743	16	565	14	122	76
Ostanek dohodka	173	6	352	8	293	7	170	83

Ptujčani z elanom v leto 1979

Tudi letošnje leto bo naš TOZD »GRADNJE« iz Ptuja končal uspešno. »Planirali smo za letos 126 milijonov dinarjev celotnega prihodka in ta vsota je skoraj bila dosežena že koncem oktobra, tako da bomo zastavljeni plan celo presegli. Prav zaradi tega smo plan za leto 1979 zastavili močnejše tako, da smo planirali okoli 150 milijonov dinarjev celotnega prihodka in upamo da ga bomo tudi uspeli realizirati.

Ostanek dohodka je malenkost pod planom. Kazalo je v prvih šestih mesecih letošnjega leta, da bo ostanek dohodka zelo pod planiranim, čeprav se je v drugi polovici stanje izredno popravilo. Plana ne bomo mogli doseči,« je na kratko razložil poslovanje TOZD »GRADNJE« Ptuj njen direktor Gjurasek Julij.

»Dela imamo veliko in lahko povem, da smo že 80 procentno zasedeni v letu 1979. Še vedno delamo na stanovanjski soseski Ziherlova ploščad, izgradnjo katere smo pričeli že leta 1975. Dosedaj smo dokončali že 5 stanovanjskih blokov z 320 stanovanji, letos bomo predali 140 stanovanj, marca 1979 bomo začeli z gradnjo bloka z 115 stanovanji. Za preostalih 250 stanovanj je pogodba že sklenjena. Tako bo ta soseska v končni obliki imela okoli 800 stanovanj. Kompletno zunanjo ureditev naselja bomo naredili tudi mi vključujoč tudi 150 trinlekov garaž

z zakloniščem. Investitor je izredno zadovoljen z ceno in kvaliteto našega dela, z roki katerih se držimo in predvsem s tempom izgradnje, kajti za stanovanjski blok z okoli 100 stanovanji rabimo samo 11 mesecev dela.«

»Sedaj delamo na naslednjih večjih gradbiščih:

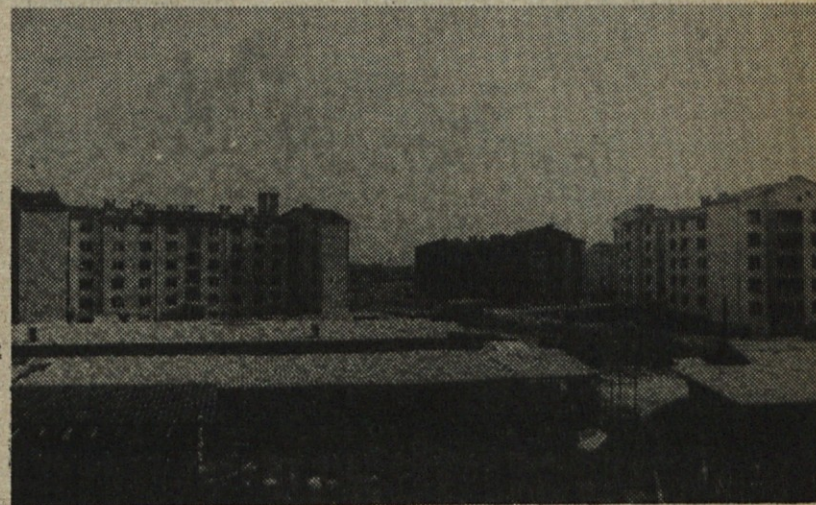
— v Halozah gradimo Tovarno pnevmatskih strojev. Investicijska vrednost tega objekta je okoli 30 milijonov dinarjev. Investitor je SOZD »ELKOM«. Tovarno bomo predali 23. decembra 1979;

— v gradnji je tudi prizidek, interni oddelek, ptujske bolnice;

— nove proizvodne prostore za TOZD IMP — Ptuj v investicijski vrednosti okoli 30 milijonov dinarjev;

— gradili bomo remizo in upravno poslopje za Cestno podjetje Maribor TOZD Ptuj;

— nadaljevali bomo z gradnjo lastne mizarske delavnice, v izgradnjo katere smo vložili veliko prostovoljnega dela, in zato bomo zelo veseli, da bi dela na le-tej končali do Praznika dela 1. maja 1979.«

Nova stanovanjska soseska v Ptuj

Predstavljamo Gradisove nagrajence za leto 1978

Prve med gradbenimi TOZD so Jesenice

PRVA ZNAČILNOST: RAZDROBLJENOST

Med gradbenimi TOZD v Gradisu je letošnja Gradisova nagrada prejela temeljna organizacija združenega dela GE Jesenice. Ta 700-članski kolektiv si je s svojim dobrim delom že drugič v petih letih priboril največje priznanje v Gradisu in to res niso mačje solze. Pa preidimo kar na dejstva in same rezultate te naše gorenjske TOZD:

V letu 1978 je zanje značilno, da imajo veliko število manjših objektov, kar predstavlja precejšen problem z videza vodenja objektov, organiziranja dela itd. Ob tem so kmalu ugotovili, da Gradis pravzaprav ni najbolje pripravljen oziroma organiziran za gradnje majhnih objektov. Povrh vsega so s svojimi delovišči razprostrjeni po Primorski, Gorenjski pa tudi v Ljubljani delajo. Menda s to razprtostjo gradbišč kar prednjačijo v Gradisu. Seveda tudi to povzroča razne organizacijske probleme in tudi večje stroške. Kje pa so ta gradbišča?

Na Kaninu delajo skupaj z delavci našega SPO, kjer dokončujejo smučišča za Alpski turistični center. Na Primorskem so že kar domača firma, saj so na Tolminskem dokončali gradnjo dijaškega doma, delajo blagovnico Alpkomerc v Tolminu, novo tovarno za TIK Kobarid, še vedno pa izvajajo tudi sanacijska dela na potresnem področju. Prav sedaj se dogovarjajo za sanacijo najjužnejše vasi na slovensko-italijanski meji Robidišča. Na Primorskem računajo še na izgradnjo pokritega bazena v Tolminu, gradnjo nove tovarne Planika v Kobaridu in kulturnega centra v Dolenji Tribuši. Končali so tudi mednarodni mejni prehod Predil.

Na Gorenjskem so še vedno prisotni v Kranjski gori, kjer gradijo turistična stanovanja. Z njimi kar ne morejo zadostiti vsem potrebam oz.

vsem kupcem. V gradnji je 60 stanovanj, pripravljajo pa se tudi na gradnjo dveh objektov s skupno 120 turističnimi stanovanji. Na samih Jesenicah so tako kot skoraj vedno prisotni v železarni, kjer gradijo kontilev, ki predstavlja zahtevno delo in veliko strokovno podkovanost. Tu gredo dela že v zaključno fazo. Ob balkanskem prvenstvu v plavanju so predali v uporabo objekt na jeseniškem kopališču. Končali pa so tudi gradnjo jeseniške banke. Na hidroelektrarni Moste so končali gradnjo 4. agregata.

Na Bledu so končali z gradnjo večjega skladišča za LIP, povečujejo pa tudi hotel Svobode, gradijo D-trakt hotela Park, pričeli pa so tudi z adaptacijo Jadranke za hotel Toplice Bled. Drsališče na Bledu bodo pokrili v bližnji bodočnosti, pripravljajo pa se tudi na izgradnjo potrebnih objektov za svetovno prvenstvo v veslanju v letu 1979. Skupščina občine Rdovaljica je našim Jeseničanom zaupala izredno zahtevno gradnjo družbenega centra v Bohinjski Bistrici, ki mora biti končan 15. aprila 1979. 5. maja istega leta bo namreč v tem objektu že seja CK ZKJ, saj čas sovpada s 40. obletnico verifikacije centralnega komiteja, ki je bila leta 1939 v hiši Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici. Objekt predstavlja za TOZD veliko odgovornost in priznanje. Vse temeljne organizacije, ki sodelujejo pri gradnji (tudi delovna skupnost) so obljubile, da bodo po svojih močeh sodelovale in pomagale.

V Kranju delajo v »Savi« 5. fazo avtopnevmatikarne. Za vse TOZD Alpetura gradijo nove prostore; prav Alpetur je eden največjih naročnikov del v letu 1978—79. Sodelujejo tudi pri gradnji kranjske obvoznice z gradnjo nadvoza in delom mostu čez Savo. V Kranju gradijo še novo tovarno Zvezda in zaključujejo zahtevno sanacijo mostu čez

Med gradbenimi TOZD so letos prejeli Gradisovo diplomo Jeseničani

Kokro. Pripravljajo se na naslednjo fazo izgradnje stanovanj na Planini pri Kranju. V Škofji Loki izvajajo nova investicijska dela v našem LIO, sodelujejo pa tudi pri gradnji Slovenijalesa v Ljubljani.

Poleg vseh teh gradenj je še polno drugih manjših obveznosti do stalnih investitorjev. Operativno jih to sicer dosti ovira, vendar mislijo, da je tako delo pravilno usmerjeno.

Iz vsega tega, kar smo vam v grobem našli do sedaj, lahko vidimo, da je značilnost dela jeseniške TOZD v letu 1979 naslednja: v prvi polovici leta je TOZD kar prezasedena, naprej pa je investicijska ponudba v upadanju. Kako bo v drugi polovici leta, pa ni jasno razvidno.

Za svojo perspektivo se Jeseničani ne bojijo, vendar bi radi dobili investicijo, s katero bi lažje razvijali sposobnosti za gradnjo velikih objektov.

sedaj slabo urejeno v Gradisu. Obstoječi kader pri svoji zaposlenosti ni uspel pristopiti k izvajanju letnega. Pa so na Jesenicah naredili »carski rez«: izmed organizatorjev proizvodnje so izločili 4 delovodje, ki kot normirci skrbijo za izvajanje del po normativih in izračunu teh del po normativih. Mogoče je do tega vladal mali odpor, vendar so uvideli, da je tako ravnanje pravilno. Prvi uspehi se že kažejo, sicer pa je potrebno veliko vztrajnosti. Mogoče pa bi bilo prav, da bi povsod v Gradisu prešli na kvaliteto novih analiz, lažje bi delovali pokalkulacije itd., izobraževanje teh kadrov na ravni delovne organizacije pa bi bilo tudi bolj smotno. Čuti se tudi potreba, da bi na gradbenih šolah uvedli šolanje normircev. Mogoče bi naš center za izobraževanje lahko kaj pomagal pri tem?

POSLOVANJE USPEŠNO

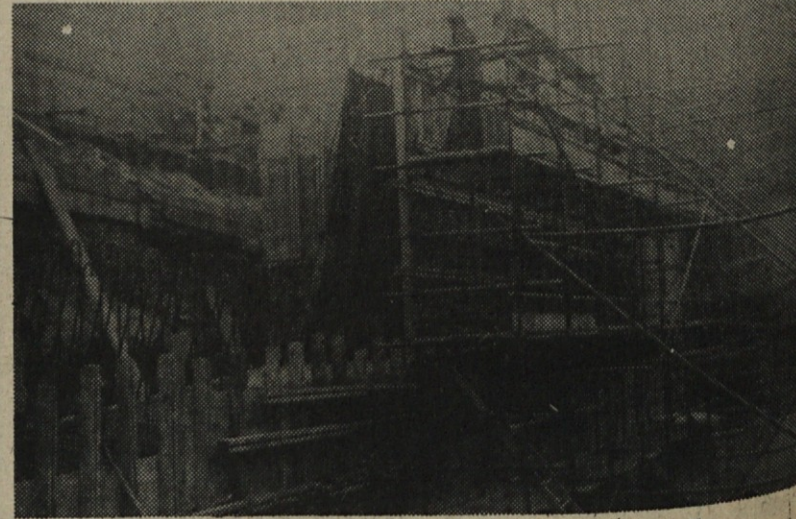
Ko so pogledali letošnje rezultate, so ugotovili, da gre vse v korak s planom in predvidevajo, da bodo izpol-

NAGRAJEVANJE PO DELU

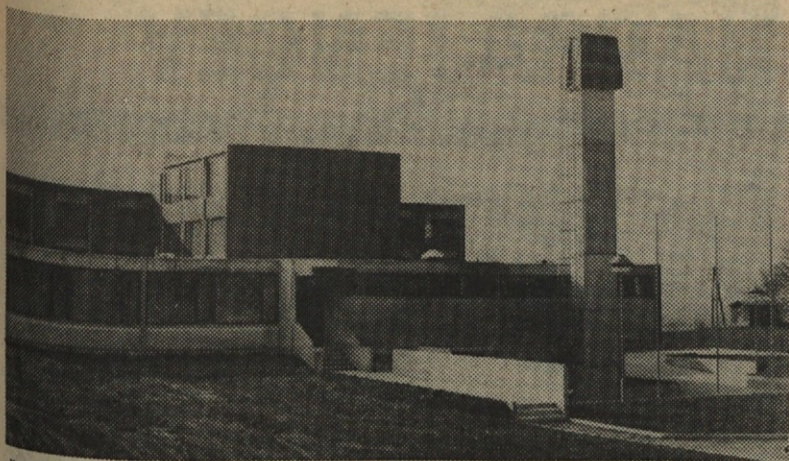
Uvajanje nagrajevanja po delu in merjenje učinka po delu je bilo do

Nova tesarska delavnica na TOZD GE Jesenice

Povečava mešalnice v »Savi« Kranj z 10m izkopom v trdi skali

Šolski center »Vojvodina« v Tolminu

nili gospodarski načrt. Sicer pa mislijo, da je bil ta načrt zelo napet in v bodoče bi moral Gradis iskati izhoda iz stiske v večji opremljenosti mehanizacije, ne pa v povečevanju števila delavcev. Mogoče smo premalo smeli ali uspešni pri nabavi osnovnih sredstev?

Za naprej Gradis računa na gradnjo pri Karavanškem predoru, vendar celotna aktivnost še vseh ostalih ni na nivoju. Vidi se, da je konkurenca bolj aktivna. Tudi pri izgradnji mostov na Gorenjskem ne morejo biti zadovoljni, saj so na licitacijah izgubili vse mostove. Konkurenca se izpopolnjuje, mi pa na tem področju nazadujemo, saj so gradnjo mostov dobile manjše gradbene operative. Mogoče pa ne bi smeli kar naprej vztrajati togo pri izključno betonskih mostovih zaradi samoljubja, ampak iskati sodelovanja z drugimi montažerji (Metalka, Mostogradnja). Z našim stališčem za betonske mostove se avtomatično izključujemo pri variantnih ponudbah.

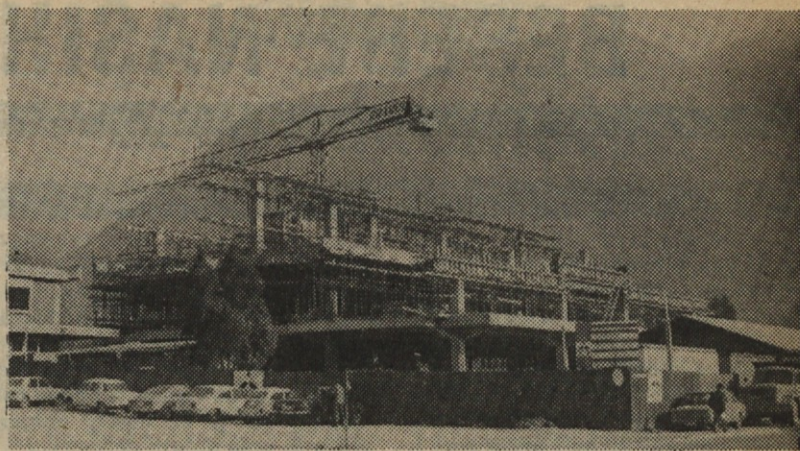
KDAJ ENGINEERING V GRADISU?

Na Jesenicah menijo, da se vedno bolj opaža potreba po kvalitetni engineering organizaciji, ki je v Gradisu sploh nimamo, pa tudi videti ni, da bi prišlo do formiranja le-tega. TOZD niso sposobne samo prevzemati in izvajati dela po načinu engineeringa, to le improvizirajo. Zadnji čas za tako organizacijo je leto 1979, kar bi moralo biti cilj vodstva delavcev v TOZD — da bi dali svoje kadre v to novo organizacijo. Na Jesenicah so vodili v letu 1978 2 engineering posla samostojno in ugotovili, da z našo organizacijo tega ne bi mogli več nadaljevati, saj zahteva to prevelike napore.

STANDARD DELAVCA

Poleg že ustaljenih in običajnih skrbi za boljši standard delavca jih na Jesenicah najbolj pesti trenutno izgradnja stanovanj, pa ne zaradi sredstev ali podobnega, temveč zaradi prostorske stiske samega mesta Jesenice. V srednjeročnem programu je predvidena gradnja dru-

železarno je že dogovorjeno, da je odstopila lokacijo za stolpič za 21 stanovanj. V njem bo 12 stanovanj

Gradnja nove blagovnice Alpkomerc v Tolminu

Gradisovih. Prav skrb za ureditev stanovanjskih problemov družin naših delavcev bo ena izmed prvih

nalog pri razvijanju standarda zaposlenih v naši TOZD na Jesenicah. N.M., C.P.

Kulturno življenje v Gradisu

Za kulturno življenje delavcev Gradisa TOZD GE Maribor skrbi komisija za kulturo pri OOS. Predsednik le-te je tovarišica Oberleit Slava, organizator kulturnega življenja v TOZD GE Maribor. »Veliko dela imam pri organiziranju kulturnega življenja v Gradisu. Razen tega sem tudi predsednik zbora uporabnikov pri kulturni skupnosti SR Slovenije, član komisije za kulturo pri občinskem sindikalnem svetu Maribor, predsednik konference SIS za kulturo pri Gradisu TOZD GE Maribor, vodja delegacije pri SIS za kulturo pri GE Maribor in član komisije za kulturo pri OOS Gradis.«

Kako ste sploh začeli z oživljanjem kulturnega življenja pri vas?

»Pobudo za ponovno oživitve kulturnega življenja je dala Komisija za kulturo pri občinskem sindikalnem svetu Maribor. Le-ta je organizirala vrsto občinskih in republiških seminarjev za organizatorje kulture, na katerih smo dobili napotila kako naj kulturo čim bolj približamo vsem delovnim ljudem.«

Kako ste napotila in sklepe seminarjev konkretno sprovajali v TOZD, oz. kakšne akcije ste preduzeli, da bi kultura bila bližja delovnim ljudem.

»Pred tremi leti smo začeli sprva z obiski gledališča, tako da sedaj že nabavljamo abonmaje našim delavcem za obisk vseh gledaliških prireditvev in Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru. Nasploh pa moram reči, da zelo dobro sodelujejo z SNG, ki ob pomembnih jubilejih za nas uprizarja monodrame in recitale.

Organizirali smo obisk potujoče likovne razstave. Le-to je ustanovila Komisija za kulturo pri sindikalnem svetu občine Maribor in sedaj ta potuje od kolektiva do kolektiva po Mariboru. V potujoči likovni raz-

mariborski umetniki. Pred kratkim smo v samskem domu imeli razstavo slik profesorja pedagoške akademije v Mariboru, akademskega slikarja Golija Bojana. Lahko povem, da je interes za to izložbo bil izreden in vsi obiskovalci so bili mnenja, da naj bi podobnih izložb bilo še več.«

Gradis GE Maribor je bil med prvimi štirimi podpisnicami samoupravnega sporazuma o ustanovitvi vzajemne knjižnice. Kako je le-ta v praksi zaživela?

»Vsaka podpisnica samoupravnega sporazuma je ob podpisu prispevala 20.000,00 din, potem pa vsako leto še 7.000,00 din za povečanje knjižnega fonda. Za tako zbran denar smo kupili knjige, ki so sedaj na razpolago vsem v knjižnici Samskega doma na Studencih. Letos bomo naredili prvo zamenjavo knjig med podpisnicami samoupravnega sporazuma.

Za celotna sredstva od letošnjega leta smo izraženo željo delavcev iz sosednih republik, ki so zaposleni pri nas, kupili knjige v srbohrvaščini. Knjige so last vsake od podpisnic samoupravnega sporazuma. Začeli smo tudi z akcijo dovažanja knjig na posamezna gradbišča, Ormož, Krško, Ljutomer, kar je dosedaj edini tak primer pri nas.«

Kakšni kriteriji vodijo Komisijo za kulturo pri načrtovanju le-te?

»Mi večkrat letno med našimi delavci organiziramo anketo, rezultati katere nas vodijo pri načrtovanju kulturnega življenja v Gradisu.

Rezultati zadnje ankete v kateri je sodelovalo 549 zaposlenih so pokazali pravilno usmerjenost Komisije za kulturo, in nakazali želje za določena kulturna področja. Predvsem je zanimanje za komedije in drame v gledališču, za organiziranje koncertov narodno-zabavne glasbe, skupinskih obiskih v muzejih, ogled kulturno-zgodovinskih spomenikov

Slava Oberleit

Na vprašanje »ali obiskujete mariborske muzeje«, je 30 % odgovorilo pozitivno, vendar je na vprašanje »Ali si želite, da v bodoče organiziramo skupinski obisk v muzejih?« je odgovorilo 62 % pozitivno. Ti podatki kažejo, da je Komisija za kulturo resničnopotrebna in da le organizirane akcije na kulturnem področju dajejo pričakovane rezultate in kulturo približujejo vsem zaposlenim v Gradisu.«

Ker imate veliko izkušenj na tem področju, kaj bi svetovali ostalim kulturnim animatorjem v Gradisu?

»Priporočila bi vsem kulturnim organizatorjem v Gradisu, da s pomočjo anket ugotavljajo interese zaposlenih in na osnovi dobljenih rezultatov kulturo tudi usmerjajo. Razen tega naj si sestavijo načrt kulturnih potreb za naslednje leto, kate- terega mora potrditi delavski svet TOZD, da bi tako imeli zagotovljena sredstva za kulturne potrebe, ki se financirajo iz sklada skupne porabe. Kajti, brez načrtov kulturnih potreb in seveda denarja, bo kultura delovnim ljudem še bolj tuja.«

BESEDE NAŠIH NAGRAJENCEV

Kot običajno so prejemki Gradisovih nagrad izrekli besede, ki izražajo hotenja, ki so vsekakor v skladu z mnenjem okolice, v kateri živijo, delavcev, s katerimi delajo v temeljni organizaciji združene dela.

Ne da bi se spuščali v dosti domišljenih — premišljenih besed naših nagrajencev, bi hoteli nakazati tisto, kar se v današnjem trenutku pri nas dogaja in kaj menijo nagrajenci o Gradisovem bodočem razvoju. Posebej jih ne bi predstavili, saj jih vsi dobro poznamo. Verjetno je, sodeč po besedah nagrajencev, še vedno oziroma še bolj prisotna misel, da moramo pri izvajanju zakona o združenem delu, samoupravno-dogovorno ravnati tako, da bo le združeno delo (tudi v Gradisu) omogočalo hitrejši in varnejši položaj naših delavcev, naših temeljnih organizacij, tako v njihovih osebnih potrebah, kakor tudi v skrbi za skupne potrebe, ne samo v okviru TOZD, temveč tudi v okviru delovne organizacije Gradis kot celote in na koncu o njihovem vplivu in skrbi za splošne potrebe v širši družbeni skupnosti.

Tako so na primer povedali:

Tov. Štefan Mesarič:

»Če bi hoteli tudi v pogledu organiziranosti obdržati vodilno vlogo v slovenskem in jugoslovanskem gradbeništvu, bomo verjetno morali od naše tradicionalne organizacije odstopiti. Taka reorganizacija mora biti tako politično kot strokovno dobro pripravljena, če hočemo, da bo Gradisu (podčrtal pisec) zagotavljala vsestranski napredek in omogočala optimalne dosežke doma in v tujini.«

Tov. Ljuba Tarman:

»Kakšen je današnji Gradis? Potrebno je več delovne discipline, spoznati moramo poleg pravic tudi svoje dolžnosti. Mislim, da mi skupaj nekaj pomenimo le kot enoten Gradis, in le če bomo držali skupaj,

bomo nekaj pomenili in dosegli uspehe. Naše skrite rezerve pa so v delovni disciplini in boljši organizaciji dela.«

V TOZD GE Jesenice imajo še dosti nalog za izboljšanje standarda delavcev, vendar pa meni tov. Tarmanova, da »bo vse to mogoče uresničiti le, če bo Gradis še vedno tisti Gradis, kot je bil doslej: enoten, trden in poln dobrih delavcev.«

Tov. Bernarda Smrajc:

»Moja generacija, ki je otroštvo preživela v vojni, mladost pa v povojnih letih, spoštuje in ceni medčloveške odnose in dobrine današnjega standarda. Ti vrlini naj bi bili vzor tistim, ki nas bodo nasledili.

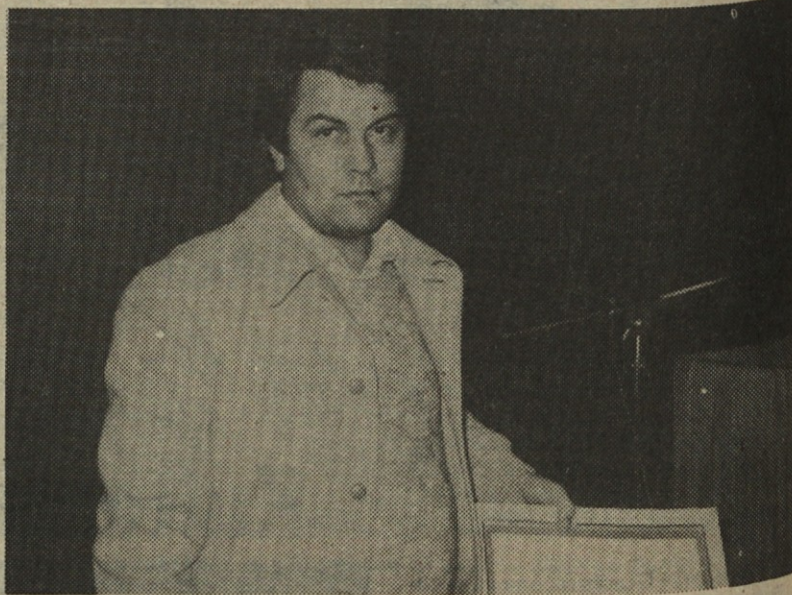
Naše delo bo imelo vrednost in uspeh le takrat, ko se bomo vsi — prav vsi — zavedali, da delamo in ustvarjamo za veliko družino Gradis. V družini, kjer vlada sloga (!) — je moč, je varnost. In če se bomo tega zavedali, to spoštovali in znali ceniti, bomo tudi srečni.«

Tov. Marija Kukovica:

»Ime 'Gradis' v našem gospodarstvu, še posebej pa v gradbeništvu, veliko pomeni. Mislim pa, da javnost premalo ve o uspehih našega podjetja. Premalo to populariziramo; druga gradbena podjetja to bolje znajo. Prav tako mislim, da sta prizadevnost in uspeh pri delu premalo cenjena in stimulirana. Moti me tudi nepovezanost med skupnimi službami in TOZD ter med TOZD samimi. Velikokrat se problemi rešujejo nekoordinirano, so pa tudi stvari, ki bi jih moral reševati Gradis kot celota, ne pa na nivoju TOZD ali celo gradbišča.

Tov. Ludvik Šnajder:

»Delo pri Gradisu me veseli, veseli me vsak osebni in skupni uspeh. Da bo v Gradisu delo dobro oziroma boljše, je potrebna večja enotnost. Čuditi je, da se temeljne organizacije

Najboljši med obrati so bili kovinski obrati Ljubljana

združenega dela le preveč ograjujejo v lastne ograje. Vse bolj se pozablja, da obstaja vseeno medsebojna odvisnost.

Tudi če so posamezni TOZD bogati, da dobro poslujejo, si ne bi mogli v celoti lastiti, da je to samo njihov lastni uspeh. Gradis naj bo enoten, tak, kot zna biti.«

Tov. Karel Lang:

»Želim si ostati gradisovec do upokojitve. Naše delo mora biti še bolj kvalitetno in organizirano, potem bomo smeli trditi, da smo Gradis in velika delovna organizacija, ki ima cilj k napredku.«

Tov. Kokol Pavla:

»Pri Gradisu sem že 24 let. Včasih se mi zdi, da so nekateri kar premalo zagnani, premalo se trudijo, kot da ne bi vedeli, da je od njihovega dela odvisen uspeh celega podjetja, in od tega seveda tudi tisti denar, ki ga vsak mesec dobimo.

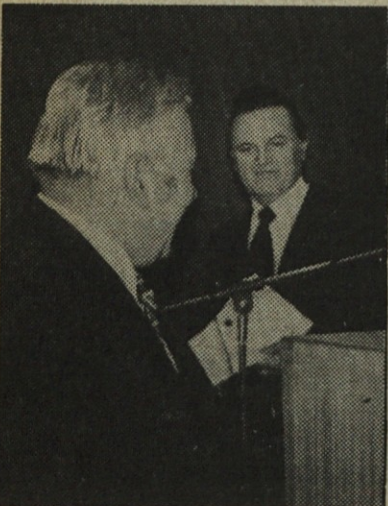
Moramo ponovno reči, da so besede naših nagrajencev, tudi mnenje

večine delavcev TOZD v našem Gradisu, saj so naši letošnji nagrajenci namreč dolgoletni delavci Gradisa, ki zasledujejo tudi mnenja neposrednih delavcev pri uveljavljanju načel zakona o združenem delu.

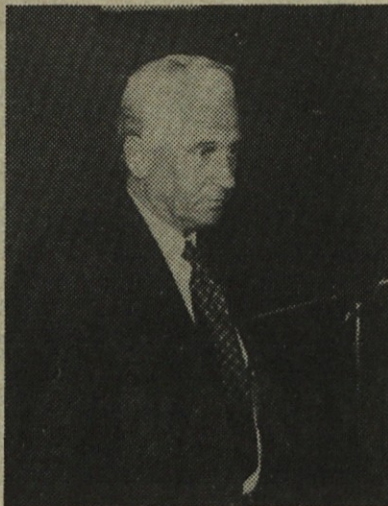
Pavel Ferenček:

Ko me je pred nekaj dnevi delovodja obvestil, da sem med Gradisovimi nagrajenci, tega skoraj nisem mogel verjeti. Bil sem zelo presenečen in seveda srečen. Niti sanjalo se mi ni, da bi takšno priznanje lahko doletelo tudi mene. V podjetju je veliko dobrih strokovnjakov, vestnih delavcev, saj če jih ne bi imeli, ne bi bili to, kar smo.

Zato mi Gradisova nagrada res veliko pomeni, saj dobiti nagrado med vsemi Gradisovimi delavci ni lahko. To je res nekaj lepega, enkratnega, kar mi bo ostalo v spominu celo življenje. Meni že to veliko pomeni, da sem bil v Gradisu 15 let in skozi ta leta prišel do kvalifikacije in do svojega poklica. Zato bom tudi v bodoče

Ludvik Šnajder

Ludvik Rizmal

Karel Lang

Pavel Ferenček

Novosti iz gradbeništva

Ljuba Tarman, Marija Kukovica in Štefan Mesarič

vestno opravljal svoje delo in se trudil, da dobljeno priznanje še enkrat opravičim.»

Rizmal Ludvik:

Občutki ob prejeti nagradi so zelo ugodni in sem resnično vesel tega priznanja. Istočasno se poraja v meni misel, da nadpovprečne rezultate ne dosega posameznik sam ampak več ljudi s trdim delom, vsakodnevno napornim delom. Zato tudi na nagrado gledam širše, kot na nagrado vsem delavcem, celotni TOZD. V tem obdobju je naša TOZD imela precejšnje naloge na področju investiranja, uvažanja novih proizvodov. Samo s trdim delom smo si pridobili ugled, ki ga imamo danes. Nadalje moram reči, da včasih pozabljamo, v kako zahtevnih tržnih pogojih delamo. Kot edini domači proizvajalci opreme za asfaltne baze moramo iz dneva v dan slediti vsem novitetam na tem področju, razvijati lastno tehnologijo in sistemsko nastopati na tržišču. Na mariborskem in celotnem štajerskem področju je velika konkurenca v gradbeniško-obrtniških poslih, ker je veliko gradbenih podjetij in privanikov-obrtnikov, tako da delo lahko dobi res najboljši in najkvalitetnejši ponudnik.

Moje globoko prepričanje je, da bi se na nivoju celotne delovne organi-

zacije z boljšim organiziranjem lahko dvignili še višje. Kajti samo organizacija dela na višjem nivoju bo privledla do še večjih poslovnih uspehov.

Iz izvlečka besed naših nagrajen-
cev, ki so kot rečeno, tudi odraz
mnenja širšega kroga njihovih sode-
lavcev, bi lahko razbrali, da smo v

Pavla Kokol

dosedanji fazi urejanja medsebojnih odnosov v delovni organizaciji marsikaj že storili, še vse premalo pa na področju boljše organiziranosti in samoupravnega dogovarjanja za resnično boljše povezovanje interesov TOZD v okviru celotne delovne organizacije, na združevanju dela in sredstev (in tudi moči) za doseganje boljših rezultatov celote Gradisa in s tem tudi posamezne TOZD. Na tem področju bomo morali še marsikaj postoriti, se naučiti, in s tem izvajati tudi načela združenega dela, kot jih zamišlja zakon o združenem delu.

Ne bi bilo odveč reči, da zakon o združenem delu ne zanika pregovora »v slogi je moč«, temveč, da ga celo podpira.

VINKO KOLETO

Gradbeni elementi iz porofen — sendvičev

Zagrebski »Hromos« gradi obrat za izdelavo porofen-sendvičev, iz katerih izdelujejo posebne elemente za potrebe gradbeništva. Uporabljali jih bodo kot toplotna izolacija. Porofen-sendviči so sestavljeni iz jedra, izpolnjenega s fenolno smolo in oblog iz strešne lepenke, katero tudi izdelujejo v Hromosu. Obrat gradijo v Srbskih Moravicah. Dograjen bo do konca leta, z rednim obratovanjem pa bodo začeli šele na spomlad prihodnje leto.

Bakrene cevi

V Domu inženirjev in tehnikov v Beogradu je bil simpozij o uporabi bakrenih cevi v gradbeništvu. Namen tega sestanka gradbenih strokovnjakov je bil v tem, da informirajo investitorje in projektante o možnostih uporabe bakrenih cevi. Organizatorji simpozija so bili: Rudnik bakra »Bor«, Valjarna bakra Sevojno in novosadska Fabrika kablova. Na posvetovanju so med drugim pojasnjeni nekateri higienski vidiki uporabe bakra. Demantirana so bila vkoreninjena mišljenja o tarnih, ogrevanih in drugih instalacijah.

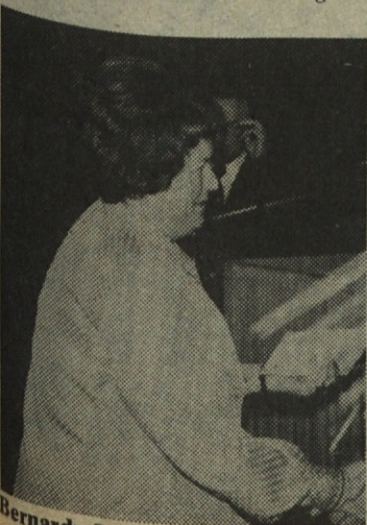
Stroj za rezanje armiranega betona

Belgijsko podjetje Dijamant je naredilo prvi stroj za rezanje armiranega betona, naravnega in umet-

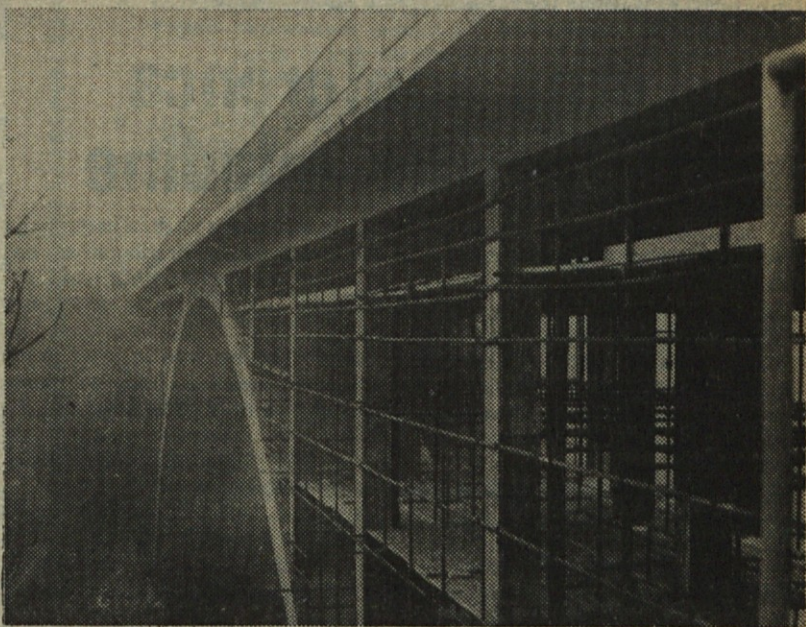
nega kamna in podobnih materialov. Stroj so poimenovali »diamur« (od besed diamant in mur-zid). Lahek je in majhnih dimenzij in pri delu ne povzroča nobenega hrupa. Diamur v zidu debeline 20 do 25 cm lahko naredi odprtino, v katero se lahko vgradijo vrata ali okna. Rezanje z diamurom je tako precizno, da se brez vsake dodatne obdelave takoj lahko vgradi železni okvir. Diamur je zelo preprost stroj. Poganja ga električni tok.

Prva domača tovarna ognjevarne opeke iz morske vode

V sodelovanju s »Harwison wal-
ker«, enim od največjih svetovnih
proizvajalcev supermagnezita, bo
kraljevski Magnohrom v kratkem
začel izgradnjo najsodobnejše to-
varne za izdelavo ognjevarne opeke
iz morske vode. Tovarna bo zgra-
jena na črnogorskem primorju, ven-
dar bo imela najsodobnejše in naju-
činkovitejše naprave za popolno
zaščito življenjskega in delovnega
okolja. Celotna investicija za to-
varno bo znašala okoli milijardo in
sedem sto milijonov dinarjev, grad-
nja pa bo, kot predvidevajo, kon-
čana v 36 mesecih, oziroma do
konca leta 1981. Letno bo tovarna
proizvajala okoli 100.000 ton og-
njevarne opeke iz morske vode. To-
varna bo popolnoma avtomatizira-
na, tako da bi zaposlovala samo 250
delavcev. V Evropi danes obstajajo
samo tri takšne tovarne.

Bernarda Smrajc

Sanacija mostu čez Kokro v Kranju

Mariborski jubilanti

Kako hitro tečejo dnevi, sem se lahko sedaj prepričal. Zdi se mi, da sem o naših jubilarjih pisal šele pred kratkim. Pa vendar je resnica ta, da je od tega minilo že celo leto. Spet so tu deset, dvajset, tridesetletniki.

Letos je bil program pogostitve le — eh malce drugačen. Običajno so se zbrali v prostorih naše menze, letos pa so se zbrali v jedilnici na trenutno največjem Gradisovem gradbišču — tovarne sladkorja v Ormožu. Kljub pozni popoldanski uri se jih je v petek, 27. oktobra, zbralo več kot 200. Vsi so bili ponosni na svoj kolektiv, na svoje tovariše.

Tudi pozdravni govor direktorja TOZD GE Maribor je bil ta dan malo drugačen, kot smo ga bili vajeni. V sproščeni besedi je povezoval na platnu se menjajoče diapozitive, hodil od mize do mize, od delavca do delavca. Na platnu so se vrstili naši objekti in nato še Ormož od prvih

dni do danes. Posebej je direktor poudaril, kar se je dalo razbrati tudi iz diapozitivov, da je poleg močne mehanizacije človek — delavec še vedno v ospredju.

Ko sem se pozneje pogovarjal z delavci, so mi dejali, da se jim zdi, da se je prav vsakemu zahvalil posebej. Prav to je še posebej ostalo letošnjim jubilarantom v spominu. Človek, ki je zrasel v kolektivu, človek jubilar, ki je 10, 20 ali 30 let zvest svojemu kolektivu.

Časa za veselje je bilo zopet premalo. Drug za drugim so odšli. Eni v Ptuj, Maribor, Čakovec, Mursko Soboto, da preživijo v korgu svoje družine soboto in nedeljo. V ponedeljek pa bodo zopet oblekli delovno obleko z Gradisovim znakom, gradili bloke, kanalizacijo ali tovarne.

Taki so ti ljudje že od nekdaj.

ŠTROF

Inštruktor Sičo Jovičević pri praktičnem delu z ročno žago

Tudi mladi delali v soboto

Že dalj časa so si mladi v Mariboru želeli barvni televizor. Ta želja se jim je sedaj tudi izpolnila. Pravzaprav so si jo izpolnili sami, s prostovoljnim delom v soboto, ko so njihovi starejši tovariši s solidarno delali, denar pa prispevali za odpravo posledic neurja, ki je zajelo severovzhodni del Slovenije.

Upajmo, da jim bo televizor dobro služil po napornem delu in učenju.

ŠTROF

Prostovoljno delo mladih v soboto

Direktor GE Maribor ing. Franc Gačnik med jubilariti

Letna konferenca mariborske mladine

V samskem domu so se zbrali mariborski mladinci, da bi kritično pregledali dosedanje delo ter si zadali smernice za naprej.

Poleg običajnih točk dnevnega reda, so velik del razprave posvetili večji aktivnosti posameznikov v podjetju in v Krajevni skupnosti. Predvsem tu so mladi še vedno premalo angažirani.

Kritično so ocenili tudi način, oziroma usmerjanje mladih v različne šole. To naj bi bilo v bodoče bolj načrtno, tako da bo delavec po končani šoli našel tudi ustrezno delovno mesto v kolektivu. Sedaj se namreč dogaja, da po končani šoli le-ta za-

puti kolektiv, ker ne dobi ustreznega delovnega mesta. Predlagali so, naj bi se zaposlil vsaj v sosednjem Gradisovem TOZD-, če že ne v svoji enoti.

Novo predsedstvo in novi predsednik Barulek Ivan bodo imeli precej dela, če bodo hoteli vse te probleme rešiti. Treba bo precej dobre volje, te pa po besedah enega od delavcev ne manjka.

Upajmo samo, da ne bo ostalo samo pri besedah, ampak bodo s pomočjo starejših tovarišev uspeli relizirati vse naloge, ki stoje pred njimi.

ŠTROF

Skupina gradisovcev iz Maribora

Direktor ing. Franc Gačnik predaja ključne tov. Francu Bohincu

Ključni na svečan način

Letos so se prvič pri Gradbeni enoti Maribor odločili, da na svečan način podelijo ključne stanovanj sedmerici delavcev, ki jim je bilo dodeljeno stanovanje.

Svečanosti so se udeležili poleg direktorja GE Maribor Gačnik Franca še predsednik komisije za standard in rekreacijo tov. Štuhec, predsednik delavskega sveta tov. Ilec, ter predsednik konference sindikata tov. Contala.

Stanovanja so dobili: Petek Milan — ekonomist, Ornik Mira — administratorica, Balajc Štefan — inštruktor učenec, Armando Hreščak — dipl. ing. grad, Bohinec

Franc — gr. tehnik, ter Pajtak Ivan — skladiščnik in Žurman Amalija — čistilka.

Prav slednja je bila verjetno najbolj srečna, saj stanuje sedaj s svojo sedemčlansko družino v majhnem stanovanju, brez kopalnice in sanitarij.

Srečni so bili vsi dobitniki stanovanj in predstavnik podjetja, ker se oboji zavedajo kako pomembno je za delovnega človeka, če ima urejen dom. Želimo jim, da bi se v novem stanovanju dobro počutili in tako lahko še več prispevali k razvoju našega kolektiva.

ŠTROF

Novoletne želje naših delavcev

FRANC GAČNIK:

Ob zaključku leta običajno pregledamo prehojeno pot in možnosti oziroma želje za bodočnost.

Za naš TOZD lahko rečem, da je bilo leto 1978 izredno naporno, saj smo celotni prihodek povečali za preko 50 procentov v primerjavi s preteklim letom. Naš skupni plan je zahteval od nas večjo angažiranost pri delu in skrajno disciplinirano obnašanje pri doseganju zastavljenih ciljev v pogledu uspešnosti poslovanja. S ponosom lahko ugotovim, da je naš kolektiv zavestno in z veliko zavzetostjo prevzemal delovne naloge in jih uspešno reševal na vseh gradbiščih — od Krškega, Ormoža, Ljutomer, Radgone, Ruš, Slovenske Bistrice pa do Maribora. Naj se na tem mestu zahvalim za nesebično in požrtvovalno delo vsem članom našega kolektiva.

Poseben pečat poslovanju

so dale organizacijske spremembe v Gradisu, ki natakajo v naše medsebojne odnose »čisto vino«. Takšni čisti odnosi pa bodo povečali medsebojno zaupanje, kar je osnovni pogoj, če hočemo biti udarnejši in s skupnimi močmi sposobnejši za prevzemanje večjih, zahtevnejših in kompleksnejših nalog.

V letu 1979 so pred nami velike delovne naloge, ki jih bomo morali opraviti pravočasno in kvalitetno. Uspešnost pa je odvisna od nas vseh, kako se bomo organizirali, kakšna bo naša produktivnost oziroma izkoristek delovnega časa in kako bomo gospodarili z materialom.

Naše vodilo v letu 1979 naj bo — znižati materialne stroške vsaj za 2 procenta in si tako ustvariti še eno dodatno mesečno plačo.

Vsem članom kolektiva Gradis želim zdravo, srečno in uspešno leto 1979.

Delavci, strokovnjaki Gradisa!

Z današnjim dnem začnemo z objavo internih oglasov, tako Delovne skupnosti skupnih služb kot tudi interne oglase Temeljnih organizacij združenega dela.

S tem razvijamo možnost zasedbe posameznih prostih del, oz. nalog (delokrogov) vsem zainteresiranim delavcem.

V Delovni skupnosti skupnih služb imamo na razpolago naslednja prosta dela, oz. naloge:

- 1. VODENJE IN IZVRŠEVANJE DEL S PODROČJA NAGRAJEVANJA**
(vodja oddelka za nagrajevanje)
Pogoj: diplomirani ekonomist, diplomirani politolog ali inženir organizacije dela s 3 leti delovnih izkušenj
- 2. KONTROLIRANJE IN INŠTRUIRANJE MATERIALNEGA POSLOVANJA**
Pogoj: diplomirani ekonomist ali ekonomist s 3 do 5 leti delovnih izkušenj
- 3. ORGANIZIRANJE IN INŠTRUIRANJE DRUŽBENIH OBVEZNOSTI**
Pogoj: diplomirani ekonomist ali ekonomist s 3 do 5 let delovnih izkušenj
- 4. ORGANIZIRANJE IN INŠTRUIRANJE STROŠKOVNEGA (KNJIGOVODSKEGA) POSLOVANJA**
Pogoj: diplomirani ekonomist ali ekonomist s 3 do 5 let delovnih izkušenj
- 5. ORGANIZIRANJE IN KOORDINIRANJE GRADBENE OPERATIVE DELOVNE ORGANIZACIJE**
(pomočnik tehničnega direktorja)
Pogoj: diplomirani gradbeni inženir ali gradbeni inženir s 3 do 5 let delovnih izkušenj
- 6. PROJEKTIRANJE TEHNOLOGIJE**
Pogoj: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik s 3 do 5 let delovnih izkušenj
- 7. SODELOVANJE PRI IZVAJANJU IN SPREMLJAVI INVESTICIJSKIH NALOŽB**
Pogoj: diplomirani ekonomist s 5 let delovnih izkušenj s področja sestave in spremljave izvajanja investicijskih elaboratov
Družinsko stanovanje je preskrbljeno
- 8. IZDELAVA ZAHTEVNIH TEHNIČNIH ANALIZ**
Pogoj: diplomirani inženir ali diplomirani ekonomist oziroma inženir ali ekonomist s 3 do 5 let delovnih izkušenj
- 9. ORGANIZACIJE IN VODENJE OPRAVIL PRI INŽENIRSKEM SISTEMU PONUDB**
Pogoj: visokošolska izobrazba gradbene ali ekonomske smeri ali višješolska izobrazba gradbene ali ekonomske smeri s 3 do 5 let delovnih izkušenj.
- 10. POMOČ PRI ORGANIZIRANJU IN VODENJU KOMERCIALNIH OPRAVIL ZA TUJINO**
Pogoj: visokošolska ali višješolska izobrazba gradbene smeri s 3 do 5 let delovnih izkušenj

ZA DELO V IRAKU VABIMO K SODELOVANJU

11. SKLADIŠČNIKA

Pogoj: srednja ekonomska šola ali kvalificiran skladiščnik z več leti delovnih izkušenj

Vloge z dokazili o strokovni usposobljenosti in opisom sedanjega dela sprejema GIP GRADIS LJUBLJANA, Šmartinska 134a — Kadrovska socialna služba, v 15 dneh po objavi.

Sekretar občinskega komiteja ZKS Dino Kodarin, predsednik obč. skupščine Moste-Polje Marjan Moškrič, član sveta federacije Ivan Maček Matija in glavni direktor Gradisa ing. Saša Skulj med proslavo ob otvoritvi nove železokrivnice

Ivan Maček Matija v pogovoru z delavci v novi železokrivnici si je z zanimanjem ogledal tudi del proizvodnega postopka

OTVORITEV NOVE ŽELEZOKRIVNICE

V počastitev 29. novembra, Dneva republike smo v Gradisu slavili še eno delovno zmago. 24. novembra smo odprli novo železokrivnico. Slavja ob otvoritvi nove železokrivnice se je udeležil tudi velik revolucionar, član sveta federacije in stalni dolgoletni prijatelj našega delovnega kolektiva, tovariš Ivan Maček Matija. Med gosti so bili tudi: predsednik zbora združenega dela skupščine SR Slovenije tovariš Emil Tomažič, član predsedstva ZSS in delegat družbenopolitičnega zbora skupščine SR Slovenije tovariš Gačnik Humbert, sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov Ljubljana-Moste tovariš Dino Kodarin, predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Ljubljana-Moste tovariš Jože Kavčič in drugi ugledni družbeno-politični delavci, kakor tudi delavci, ki bodo delali v tem obratu.

Načrt za novo železokrivnico je izdelal naš projektni biro, precej opreme pa so izdelali kovinski obrati

v Ljubljani in Mariboru. Nova sodobna železokrivnica zavzema tisoč kvadratnih metrov proizvodne površine in je eden največjih objektov te vrste v Sloveniji in Jugoslaviji. Proizvodnost v železokrivnici bo na ravni razvitih zahodnoevropskih držav. V novi železokrivnici bodo delavci z pomočjo sodobnih strojev

pripravljali velike količine železnih armatur. Za ponazoritev velikih zmoglosti nove železokrivnice naj povemo podatek, da bodo delavci lahko v dveh dneh pripravili kar 120 ton železne armature, kar bi zadoščalo za izgradnjo 13-nadstropne stolpnice. V sestavi tega objekta, ki je veljal okrog 20 milijonov dinarjev,

so tudi garderobni in stranski prostori za delavce in prostori za delavce delovne skupnosti.

Novi prostori so tudi ogrevani in primerni za delo. Z združenimi sredstvi naših TOZD smo zgradili ta objekt, ki bo pripomogel večji poslovni uspešnosti Gradisa.

Pripravništvo v Gradisu

Od maja 1968. leta posvečamo v Gradisu pripravnikom veliko pozornost. Do sedaj je pripravniški izpit uspešno opravilo 247 pripravnikov, trije so ponavljali, dva sta padla... Letos imamo 65 pripravnikov.

Na osnovi Pravilnika o kadrovanju, vzgoji in izobraževanju so na Centru za izobraževanje naredili pripravniški program, ki predstavlja obliko funkcionalnega izobraževanja

in je dopolnitev teoretičnemu znanju mladih strokovnjakov. V pripravniški dobi vsak pripravnik lahko svoje teoretično znanje praktično uporablja pri samostojnem opravljanju del svoje stroke. Neko-liko težav pri izpeljevanju pripravniškega programa predstavlja prezavzetost mentorjev, ki včasih nimajo dovolj časa, da bi se popolnoma posvetili pripravnikom. Večina pripravnikov so Gradisovi štipendisti, ki po poteku pripravniške dobe v 95 % primerov ostanejo pri Gradisu. Takšna kadrovska politika se vsestransko obrestuje in jo bomo še naprej gojili.

Kaj sami pripravniki menijo o pripravništvu, preberimo v naslednjih vrsticah:

VRHOVČAK Borut, dipl. inž. gradbeništva: »Uvajar je pripravnikov in potem izpopolnjevanje na delovnem mestu ni odvisno samo od mentorja, temveč tudi od samoiniciative in zainteresiranosti pripravnika, vendar je prisotnost in angažiranost mentorja zelo odločilnega pomena. Občutki, ki jih mlad strokovnjak ima, ko prvič pride v službo, so precej odvisni od okolja, v katero pride, od delovnih nalog in pomoči, ki jo dobi od mentorja in ostalih sodelavcev.

Praktikanat naj bi prek sproščenih kontaktov izpopolnjeval svoje znanje in pridobil potrebne izkušnje

za nadaljnje samostojno delo. Zaradi različnih objektivnih okoliščin, predvsem obilice dela, se mi zdi, da je mogoče premajhno pozornost posvečena praktikantom, vendar brez lastne angažiranosti pripravnika tudi še tako dober mentor ne pomeni veliko. Od mojega nadaljnjega dela pričakujem veliko in upam, da ga bom s pridobljenimi izkušnjami tudi zadovoljivo opravljal.«

NEBEC DRAGICA, gradbeni tehnik: »Občutek imam, da mentorji nimajo za nas vedno dovolj časa. Moja mentorica je bila dalj časa odsotna in zato sem največ sodelovala s sektorskim vodjem. Skrb za praktikante bi lahko bila večja. Zaradi določenih razlogov še nisem sigurna, koliko časa bom ostala pri podjetju.«

KOVAČIČ Bojan, dipl. ekonomist: »Program pripravniške prakse je dovolj strokovno izdelan in če delamo točno po programu, tedaj so tudi rezultati boljši in usposobljenost za nadaljnje samostojno delo večja.

Mogoče bi bilo potrebno organizirati več seminarjev, na katerih bi se redno seznanjali z vsemi spremembami, ki so dokaj pogostne. Čimveč kontaktov z mentorjem in ostalimi sodelavci je predpogoj za uspešno pripravništvo.«

C. P.

Tudi na pripravniškem izpitu je šlo kot »namazano«

Novoletne želje naših delavcev

JANEZ RAUŠL predsednik konference OOS GIP GRADIS in predsednik koordinacijske komisije za spremljanje in uresničevanje Zakona o združenem delu:

»V letu 1979 nas čaka še veliko dela, predvsem na področju vključevanja sindikata v uresničevanje Zakona o združenem delu. Sindikat bo tudi nadalje nastopal kot neposreden oblikovalec skupnih stališč v delavskem razredu.

Uveljavljanje delitve po delu in rezultatih dela ter nagrajevanje je osrednji problem okoli katerega se bomo največ angažirali v nastopajočem letu. V sindikatu se bomo zlasti zavzemali, da bo osebni dohodek delavca ustrezal rezultatom njegovega dela in njegovega osebnega prispevka, ki ga je dal z svojim delom. Zavračali pa bomo vse rešitve, ki temeljijo na subjektivnem ocenjevanju delavca učinkovitosti delavca.

Želim si, da bi se delovna organizacija GIP GRADIS oblikovala v takšno delovno organizacijo, ki bi sčasoma prerasla v širšo asorcijsko združenega dela, sposobno v interesu širše skupnosti zgraditi doma in v tujini zahtevnejše objekte.

Upam, da bo v novem letu 1979 manj prepričevanja, modrovanja in razhajanja pri izdelavi prenekaterih delovnih osnutkov.«

LEP SIMON

»Osebnostno si v novem letu želim največ zdravja in dobrega počutja. V GRADISU sem že 26 let in zato si želim, da naj bi GRADIS v letu 1979, kakor tudi v nadaljnjih

letih, uspešno posloval, ter da bi za delavce skrbeli tako, kot do sedaj.«

HIBIČ AZIS — PU železo-krivec

»U novoj godini želim, da bi imali još više posla, što bi Gradisu omogućilo, da postigne još bolje poslovne rezultate, a svima nama veće lične dohodke.

Želim si, da bi svi moji u porodici, koja živi u Kotor varoši, BiH, bili zdravi i da ih i nadalje posjećujem dva puta mesečno. Stanujem u samskom domu i nadam se, da će se uvjeti stanovanja i prehrane u novoj godini poboljšati.

Do sada sam odlično surađivao sa svima na poslu što si želim i ubuduće.«

MIHOCI MATO, strojni ključavničar — skupinovodja

»Želim si v nastopajočem letu predvsem napredovanje v službi. Končal sem delovodsko šolo in si zato želim postavitev na višje in zahtevnejše delovno mesto. Bila bi potrebna večja povezava med pripravo dela in direktno proizvodnjo, pa bi v letu 1979 uspehi dela bili dosti večji.«

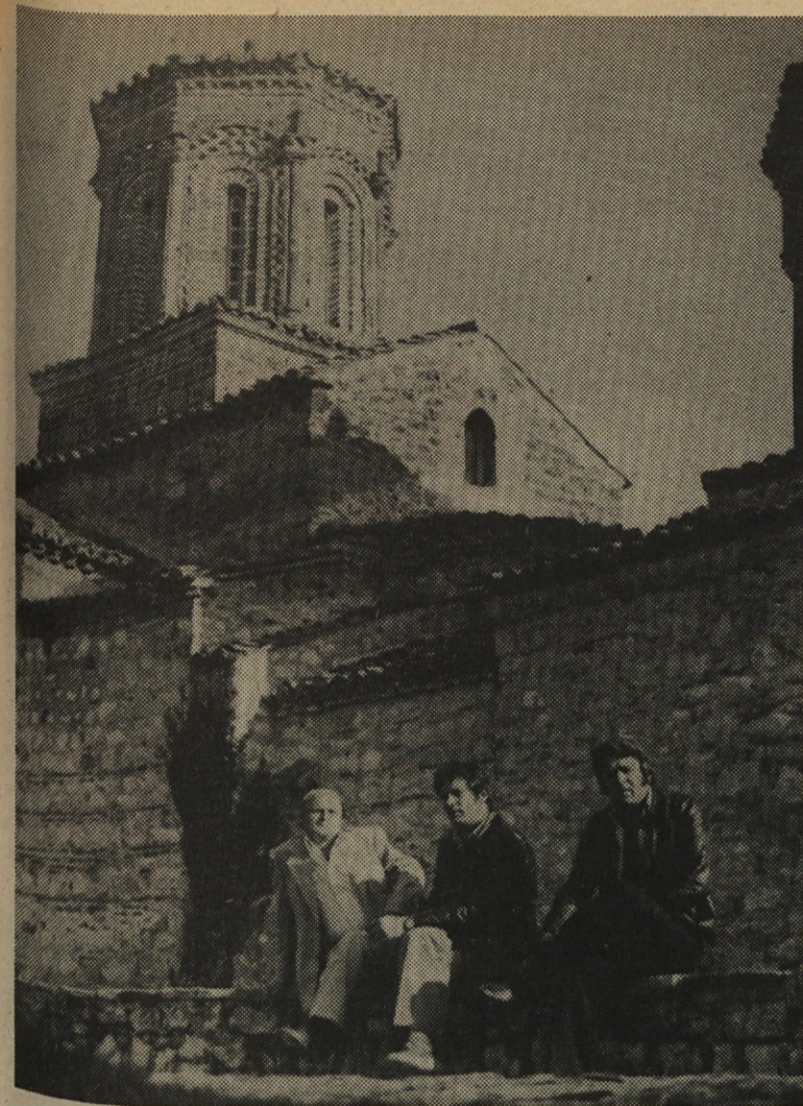
GJURASEK JULIJ, direktor TOZD »GRADNJE« Ptuj

»Predvsem si želim, da bi naloge, ki smo si jih dali, v prihodnjem letu uspešno dosegli in po možnosti tudi presegli. Da bi končno uspeli pridobiti potrebne surovinske baze (gramozni agregati), kar bi nam omogočalo nemoteno opravljanje dela. Povečanje dohodka je naša pglavitna naloga v naslednjem letu, kar bi TOZD »GRADNJE« zasukuralo večji napredek.

Vsi v Ptuj si želimo, da bi čim uspešneje sodelovali z ostalimi TOZD v Gradisu in predvsem, da naj ne bi po TOZD preveč »tozdovsko« gledali, temveč bolj »gradisovsko«, kajti le v tem primeru bo Gradis takšen, kot je bil in v tem je moč celotne gospodarske organizacije. Skrbeti moramo, da bo vsak delavec v TOZD primerno nagrajen, po rezultatih njegovega dela, kar nam nalaga tudi Zakon o združenem delu. Vsem TOZD v Gradisu pa želimo obilo poslovnih uspehov v letu 1979.«

Julij Gjursek

Se dva posnetka iz srečanja gradbincev na Ohridu

Bliskoma mimo nas je steklo leto, ki zdaj je že preteklo. Izkušnji novih si nabrali, lahko celo bi jih prodali.

Le kdo bi kupil »izkušnje« naše, vsak »h'tel« bi to, kar njemu paše. Pravico sami si lastijo, po svoje zakon si krojijo.

Drugi želeli bi drugače, prišli bi radi le po plače, to pa zdaj ni več v modi, le delo v »delokrog« nam sodi.

Združujmo delo, sredstva, moč enotnost bodi vsem merilo, parole, drahe, dajmo prôc in vse se bo uredilo.

Ce rekli smo, da delu čast, mu dajmo zdaj še vso oblast, kdorkol' še kje visok stoji naj ve le to, da »kraljev« ni.

Poglejmo zdaj še naokrog, kaj v letu tem se je zgodilo, če kdo ostal bo bosih nog, si sam opere naj perilo.

V Portorožu sredi zime je trust možganov šel do »plime« tam delili smo razrede, vsak bi rad iz polne sklede.

Ta je svoje delo hvalil, drug do »nazga« se razgalil, sosed dragi — malo tišje, jaz zaslužim razred višje.

Februarja se je reklo, vse se srečno bo izteklo, nove maske gor smo dali, in SOZD GAST-a pokopali.

Še en pogled tja dol na tuje, most v Iraku se zasnuje. Glavni zbral je hrabro četo, delo novo je spočeto.

Odločbe marca smo izdali, delokroge nove si izbrali. Nastal v podjetju je nemir, začel se velik je prepir.

Dohodek res je vir življenja, brez denarja nič se ne zgodi, toda vsak po njegovem delu le svojo plačo naj dobi.

Konferenca in kongres ZK-A obilo smernic dala sta minilo tud' je dvajset let, ko Vestnik naš zagledal svet.

Verjeli danes al' pa ne, aprila lahko zlaže se, napisal v vestnik je Uhan izpolnili smo, naš lanski plan.

Šestega delavski svet v obleko čisto ves odet izvoljen nov bil gospodar predsednik naš je Ločnikar.

Smole je sklical komisijo delitev dal je v program porabil vso je energijo akorde, norme v prvi plan.

S sporazumi naš dohodek naj bi rasel kakor kvas razdeliti na atome skupne službe — res ni špas.

Učimo se v konkretni praksi, da naše delo tud' velja, če pa vsak sam sebe vidi moč podjetja — odkaplja.

Mladinci igre so imeli in prvi bil je SPO tud' na ŠIG-u zaživeli Gradis drugi — bo še šlo?

Julija tam ob obali se napolnil Ankaran v kegljišču radi bi kegljali žal je čisto — razcapan.

Ko napoči dan dopustov ni več časa za prepir tudi planski rezultati šli so lepo v okvir.

Bliža konec se avgusta vse spočito — zaživi Gradis je velika »firma« kup pohval si pridobi.

Cilje nove si postavi potreben svež nam bo naš plan, glavni pa takole pravi kdor ne dela, naj gre stran.

Odgovornost dali v odsprejke vsak izpolni naj dolžnost s svojim delom se postavi pa zgrajen bo — med TOZD-i most.

Oktober v Gradisu slavili kar polnih triintrideset že let uspešno vedno smo gradili ime ponesli — v širni svet.

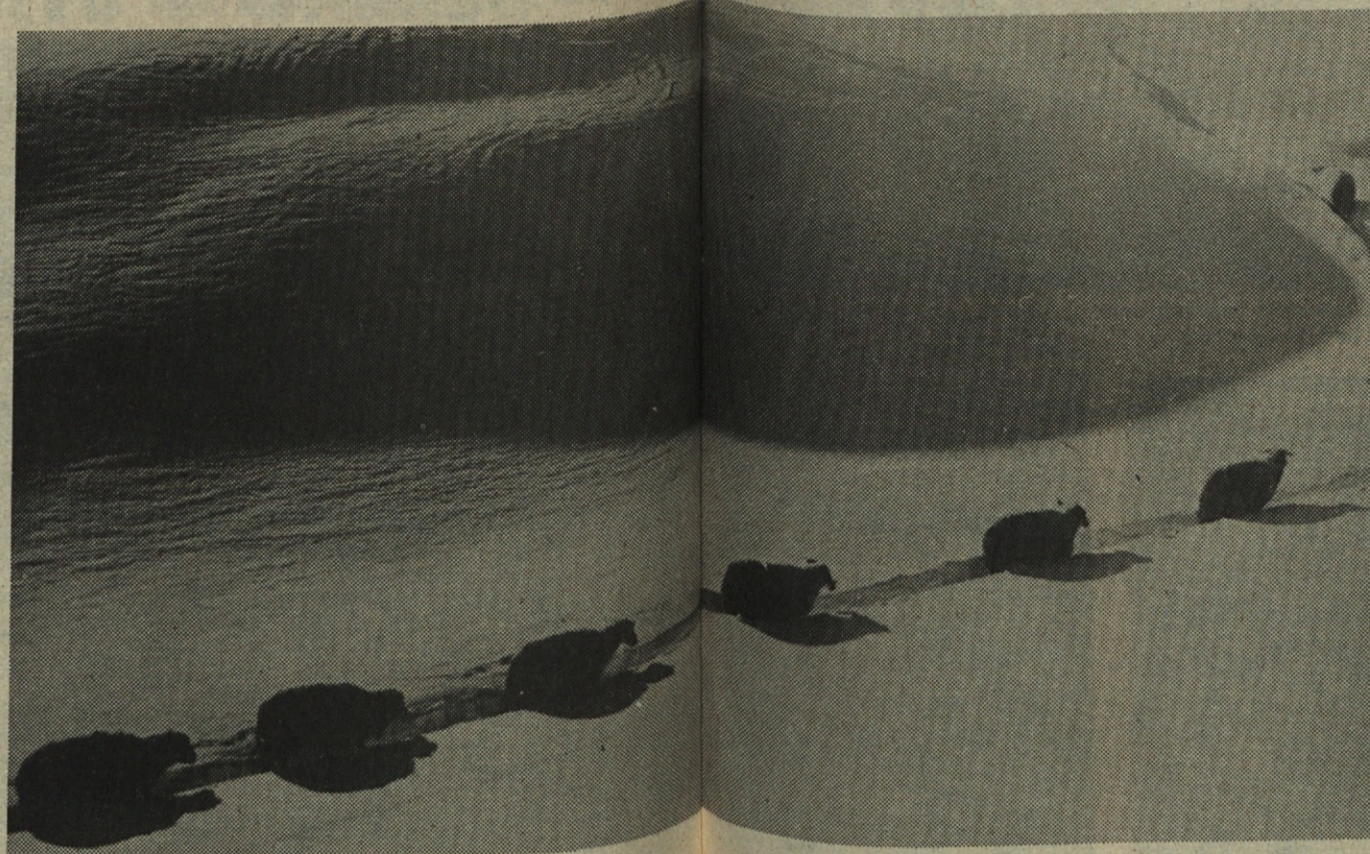
Direktorji se v Ljubljani zbrali postav'li ambiciozen si program in vsi enotno so dejali drobnjakarstvo — »pomeč' mo« v stran.

V Mariboru na kongresu zaključkov kup sprejeli smo dejali so nam ob slovesu le delo naj merilo bo.

Ko skupnost plan si spet postavlja se delo v točke spremeni in vsaka služba si po svoje pod soncem prostor pridobi.

KRONIKA

1978

Kdorkoli prihaja v skupne službe ozira se na vse strani, tud' mi smo »delček« naše družbe naj vedo TOZD-i in mi vsi.

Decembra zima že pritiska, na gradbišču nič več lušno nj, prisotno zdaj je vprašanje kedo terenske naj dobi.

Obseg del se je povečal »PERLA« več nas ne skrbi OD se v povprečju dvignil, produktivnost za procenete tri.

Pa še v TOZD-e zdaj pogledimo, pridni b'li so leto dni res, da tam pa vsak drugačne imel stotino je skrbi.

V TOZD-u Ravne na Koroškem spomlad' stopil' so malo vstran kvalitetno hitro pa zgradili so cesto Radlje in ves plan.

Sledile so jim nizke gradnje na Srednji Dravi — naš ponos še daleč tam v Črni gori gradijo most in — nov odnos.

Največji TOZD je zdrav in čvrst to steber je, res naših vrst Atomske v Krškem, Ormož tam uresničil lep nam bo program.

V novi hali leto dni kup težkih strojev se vrti tu živi, zvesti so ljudje ponosni nanj, smo še in še.

Rezultate »Gradnje« si popravlja Ptuj izkazuje trend rasti. Nova še surovinska baza naj v Markovcih zaživi.

Pohvaliti treba je Celjane, ki zelo skrbijo za ljudi, saj poleg res številne gradnje nov samski dom že tam stoji.

Za »PERLA«, delo, njih merilo diploma zdaj je njim plačilo v Anhovo in na Primorsko naš znak ponesli — Gradis čvrsto.

Koper najmanjša zdaj enota strokovnjaki mladi zanj skrbje da z Bara, Luke in cestišča denarja kaj, nam kane še.

Gradis je v Škofji Loki, že nekaj let se tam bori le s proizvodnimi uspehi priznanje družbe si dobi.

TOZD Ljubljana v Ljubljani vstraja tu že vrsto let znan po rokih, kvaliteti je z delom ves prevzet.

Zajc, s TOZDom, vse priznanje za uspehe in garanje novo pot si je ubral na Dolenjsko se podal.

Desettisoč ton železa dnevno lahko ga skrivi sporazumno z »Armiračem« vsaki več, še ga dobi.

TOZD kovinski, z izdelki doma tržišče osvoji za uspešno jim še delo Gradis diplomu dodeli.

SPO je srce naše vse okrog strojev se vrti tu so naše perspektive brez denarja strojev ni.

»Velo« in vsi polizdelki se vgradijo v OGP tu načelo je še v modi za »dobiček« vse — posodi.

Tisoč let že projektiva ustvarja nama ta ljubi svet. Zato pa Gradis brez birojev ne bi bil to, kar zdaj je spet.

Pa še delavcem v tujini ki so naše gore list čim več d'narja v žep naj kane za veselje, srečo — in zavist.

Še Kržana smo vprašali kaj vodilnim bi dejal, je takole odgovoril zraven skrivno se smejal.

»Rajši molči, kot govori pa četudi je težko, da ti drugi prej ne reče, da poslušal te ne bo!

Stopi pravočasno h kraju, da nekoč te ne spode, pojdi preden neželjeno nekdo reče: naj že gre!

Brez zavisti zdaj prenašaj ko se drugi namesti, tudi njemu čas minil bo tudi njemu nov sledi!

Končno moraš le spoznati pa čeprav prijetno ni, da ob staranju počasi tvoj pomen se v nič zgubi!

Še mnogo letos se zgodilo veselih, žalostnih stvari, le v skupnih službah zataknilo sporazum še zdaj podpisan ni.

Končno prišli smo do kraja obrali vrsto smo reči zdaj pa skupno vsi vsikliknimo, naš Gradis dolgo naj živi!

LOJZE CEPUS

BILI SMO V BOLOGNI

Ekskurzija naših strokovnjakov na sejem gradbeništva v Bologni

Gledali in pazili smo, da bi z razstave odnesli čimveč novih vtisov in informacij

Izlet upokojencev TOZD GE Ljubljana

Sindikalna organizacija Gradis TOZD G. E. Ljubljana je dne 7. 10. 1978 zopet kot že več let nazaj priredila enodnevni izlet za svoje upokojence nekdanje člane kolektiva.

Prvotno je bil namenjen izlet preko Vršiča v dolino Trente, ker pa zaradi zasneženega Vršiča ni bila pot prehodna smo šli preko Idrije po Idrijski in Soški dolini do Nove Gorice.

Zbrali smo se pred upravo TOZD Kovinskih obratov na Šmartinski cesti 32 in se ob pol osmih zjutraj z avtobusom odpeljali v določeno smer. Tega izleta se je udeležilo 35 upokojencev. Spremljali so nas poleg predsednika sindikata tov. Kolar Martina še njegov namestnik tov. Jovič Ljubo in sekretar OOKZ tov. Novak Mirko.

Pred odhodom nas je pozdravil tov. Kolar Martin v imenu sindikalne podružnice in uprave na kratko obrazložil potek izleta in nam zaželel dobro počutje na tem izletu.

Prva naša postaja je bila v Logatcu. Tukaj smo se ustavili samo toliko, da smo si ogledali okolico, nakar smo se odpeljali naprej.

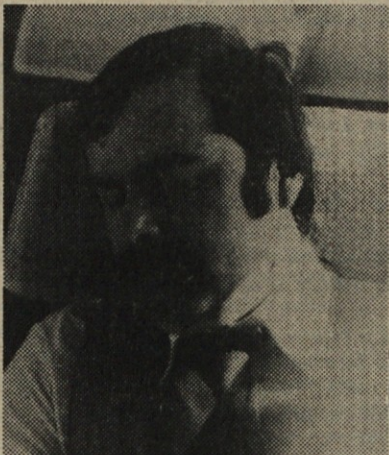
Med prijetno vožnjo in pogovori smo kaj kmalu prispeli v Idrijo. Tu so nam v restavraciji Nebesa postregli z dobro malico. Od tukaj smo šli na stari rudarski grad, kjer se nahajata rudarski in mestni muzej. Ob razlagi vodiča smo si ogledali znamenite Idrijske čipke stare rudarske stroje rudnika živega srebra. Ogleдали smo se tudi slike in knjige v katerih so vpisane imena partizanskih ranjencev, ki so se zdravili v bolnici SVPB-Pavla. Od tu smo nadaljevali pot po Soški dolini do Nove Gorice. V Novi Gorici smo imeli dve uri časa

za ogled mesta.

Že nekoliko utrujeni smo se odpeljali po Markovi poti do gostišča Mark, kjer nas je čakalo že pripravljeno kosilo. Pri kosilu smo postali živahni in dobre volje. V tem razpoloženju se je upokojenec tov. Turel Alojz v imenu vseh nas navzočih zahvalil sindikalni podružnici in upravi za lepo uspeli izlet. Vračali smo se dobre volje in s petjem in kramljanjem smo kar hitro prispeli v Ljubljano, nakar smo se poslovili in razšli v upanju, da bomo drugo leto zopet skupaj. Vsi smo bili s tem izletom zelo zadovoljni in si takih snidenj še želimo, zato se prisrčno zahvaljujemo sindikatu in upravi.

Lepe pozdrave in mnogo uspeha pri nadaljnjem delu v imenu udeležencev

KRAGELJ EDO
UPOKOJENEC

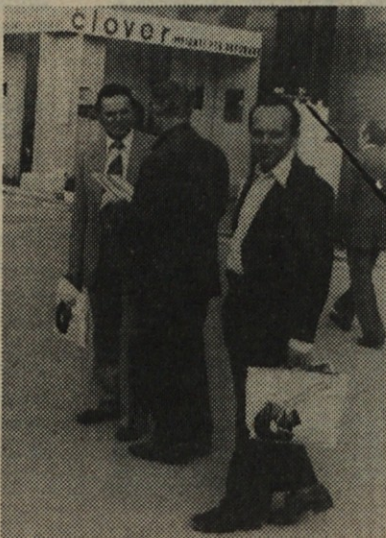
Od hoje po razstavi je bil marsikdo tako utrujen, da je pozabil na lepote, ki smo jih videli ob poti in je raje zaspal

Videli smo veliko, veliko zanimivega in tudi za naše razmere porabnega

Ekskurzija je bila sicer naporna, vendar z dobro voljo se vse premaga — Franc Zorko in Julij Gjursek

Nabrali smo polne mreže prospektov in učenosti

Majhen postanek na razstavi: »Kako bi se sedaj prilegla dobra jugoslovanska kava!«

Prleški koliščarji

Ljubljancani so bili že od nekdaj hudo ponosni na svoje delovne prednike, ki so živeli na barju. Tako ponosni, da so o njih nastale celo knjige. Verjetno so že ti predniki poznali težave s parcelami, lokacijskimi in gradbenimi dovoljenji, inšpekcijo in podobnimi strahovi, sicer se ne bi lotili črne gradnje v takih pogojih. Tako so nastala kolišča. Umetnost graditve le-teh so razvijali vse do današnjega dne in ni neznana tudi današnjim Ljubljancanom, ki živijo ob bregovih barja. Te umetnosti pa sploh ne skrivajo pred svetom. Nasprotno! Ko so Prleki želeli postaviti tovarno sladkorja v močvirje, so jim z veseljem priskočil na pomoč. Razlika je le v tem, da je Ostrorogi Jelen in njegovi koliščarji gradili na zobotrebcih, svet pa je medtem že izumil beton, ki je baje trajnejši.

Tako je bilo v Prlekiji sklenjeno, da bo investitor močvirnik, da bo nadzorni močvirnik in še izvajalci TOZD iz močvirja. Vsi ti imajo logično največ izkušenj pri takih zadevah.

Tako smo se aprila z največjo vneto lotili te nesnage in do konca septembra je bilo vse pripravljeno, da na betonske kole varno postavijo vsaj polovico tovarne.

Sicer pa teh kolov ni malo. Delalo se je skoraj vsak dan 24 ur v treh izmenah. V tem času je bilo zabitih ali uvrtnih 571 betonskih kolov premera 50, 60, 80 in 100 cm v skupni dolžini 4100 m. Pri tem je bilo vgrajenih skoraj 2200 kub. m betona MB 300.

Problem močvirja pa s tem še ni bil rešen, in ker smo se nanj, medtem ko smo zabijali kole, navadili, se bomo z njim še velikokrat hudo spoprijeli. Kjer koli se je potrebno okopati, je voda. Velikokrat pa se sploh okopati ni potrebno, saj prihaja vlaga iz vseh strani, tudi z neba. Tako vlago vdihavamo, vidimo in čutimo na vsakem koraku.

Bojimo se, da nam bodo sčasoma pognale luske ali vsaj škrge, saj regljamo že skoraj preveč. O čem regljamo? Jutranja maša se prične na jutranjem operativnem sestanku med investitorjem in izvajalci. Tu vsak dan očitajo montažerji gradbenikom, da ne znajo napraviti suhih cest, saj si oni montažerji, vedno umažejo čevlje. Nato sledi operativni sestanek samih koliščarjev, kjer oni iz kanalizacije očista onemu iz plavalnega kanala, da mu spušča vodo za vrat, oni iz trinajstke pa je tiho in čez pol ure spusti vodo onemu v plavalni kanal. Tako je tudi prav, saj je z vodo treba varčevati in

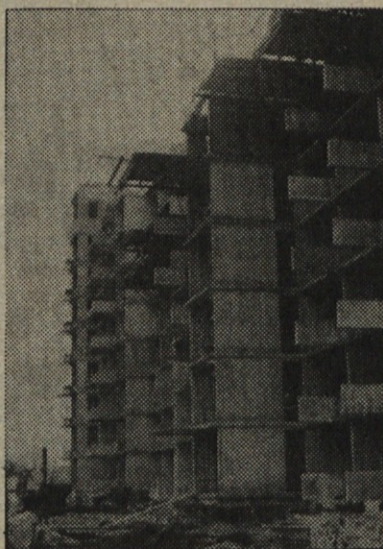
mora biti večkrat uporabljena, če je le mogoče. Če ta izčrpana voda nima kam teči, je že drug problem, ki ga predniki z ljubljanskega barja niso dovolj obdelali, da bi bila rešitev uporabna še za današnje dni. Sicer pa jim ni za zameriti. Njim so zgago delali kvečjemu bobri, nam pa kar dva železniška nasipa. Pa se tudi teh mi, prleški koliščarji, ne ustrašimo.

Če je potrebno, podremo tudi nasip, pa naj vlaj še dela zgago, če si upa.

Tako smo, vidite, postali že koliščarji na malo višjem nivoju, kot so bili nekoč. Zdaj gremo pogumno z gradnjo tudi pod vodo, na nekaterih mestih celo do 11 m. Upamo lahko le, da se nam ne pokvari vse črpalke naenkrat, ker so med nami tudi neplavalci. Za potapljače pa nimamo kvalifikacij. Pač pa smo zelo spretni pri trganju električnih kablov in drugih napeljav pod zemljo. Doslej nam je to uradno uspelo vsaj šestkrat. Saj ni čudno, ker nam bivši močvirniki niso zapustili nobenih izkušenj v tem pogledu. Tovarna tako nezadržno raste. Večina kolov je že pozabljenih. Z njimi se občasno ukvarja le še močvirski ZRMK in avtor tega članka! Če pa bo pri graditvi le šlo kaj narobe, imamo že pripravljen načrt za beg. V lagune, kjer je takšna džungla, da bi se Japonci lahko skrivali 50 let, saj se še nas geometer izgubi za najmanj tri dni, čeprav ima najmodernejše optične in topografske pripomočke in po tem našem mnenju vedno takrat, ko ga najbolj rabimo kje drugje.

Bi šel še kateri z nami?

ČAČ VLADO

Stanovanjska soseska na Pobrežju v Mariboru nezadržno raste

Ljuba Tome in Osvin Novak

Naša dva jubilitanta

V Ljubljanskem Projektivnem biroju so imeli pred kratkim pristrčno slovesnost, ki je prišla tudi nam na uho. Praznovali so namreč jubileja svojih dveh kolegov Ljube Tome in Osvina Novaka. Eden je praznoval svojih 50 let življenja, drugi pa 60 let. (Ker pa je eden od teh slavlencev ženska, ne bomo izdali skrivnosti, kdo je starejši.)

Ob priliki teh lepih obletnic sta nam slavljenca povedala takole:

Ljuba TOME:

»V Gradisu sem že od januarja 1947. Sicer sem bila vmes res dve leti na ministrstvu za gradnje, vendar se počutim »skoz in skoz« Gradisova. Začela sem na gradbenem vodstvu Ljubljana, nato pa sem kmalu prišla na Centralo. Tukaj sem ostala vse do leta 1961. Ko sem prišla v projektivni biro. Spominjam se, da mi je bilo na začetku delovne poti v Gradisu malo težko, vendar mi je veliko pomagala tov. Štrusova, ki je takrat delala na gradbenem vodstvu. Dela je bilo vedno dovolj. Drugače pa sem imela veliko srečo, da sem vedno prišla med ljudi, ki so me lepo sprejeli in uvedli v delo. Prav na biroju se dobro počutim, ker imam dobre sodelavce; tudi z našim direktorjem je lahko delati, saj rad pomaga, tako kot je rad sodeloval tudi naš bivši direktor ing. Uršič. Od časa do časa gremo še vedno na kakšen klepet k tov. Uršiču, saj smo skupaj vozili dolga leta skoz vsa teža in vesela leta.

Resda pri Gradisu ni nikoli zmanjkalo dela, vendar je bilo vedno časa in tudi za kaj »stranjskega«. S športno dejavnostjo sem se namreč začela ukvarjati leta 1955. Pridobili so me za kegljanje, namizni tenis in smučanje. Največ sem se ukvarjala s kegljanjem in ekipno smo dosegle lepe uspehe, saj smo sodelovale na republiških in državnih prvenstvih. Tudi danes še

kegljam in seveda tudi smučam. Hodim tudi na Gradisove športne igre. Če se spominjam nazaj, smo imeli pravzaprav slabše pogoje za šport, na drugi strani pa nam je vendar prinašal takrat toliko lepega in prijetnega življenja. Športni kolektiv je bil zelo enoten, vse je vedno »klapalo«. No, tudi danes nam ob odličnih pogojih za vadbo ni nič hudega.«

Osvin NOVAK:

»V Biro za projektiranje sem prišel let 1954 in to je tudi moj začetek pri Gradisu. Takrat nas je bilo le 12, danes nas je že več kot 60.

Na začetku svojega dela sem se pravzaprav srečal tudi z začetkom projektiranja v Gradisu. Bilo nam je težko, dela smo imeli ogromno in premalo nas je bilo. Delali smo tudi popoldne, pa ob nedeljah.

Projektirali smo za Gradisove enote pa tudi za druge izvajalce. Pravzaprav imamo ogromno dela tudi danes. Čas nam beži, za posamezna opravila nam ga vedno zmanjka into se nam bo dogajalo najbrž kar naprej. Roki za projekte so kratki, uvajamo tudi razne novosti in vse to jemlje čas. Vendar tako pač je in zadovoljen sem, da delam v Gradisu. Naš kolektiv v biroju je proti drugim TOZD majhen in počutimo se kot ena družina. Skupaj delamo na najzahtevnejših projektih; ob prvotnih posameznih objektov se je delo razširilo na cele komplekse.

Upamo, da se bomo januarja 1979 že lahko selili v novo poslovno stavbo v Novih Jaršah. Tam bodo naši delovni pogoji neprimerno boljši, saj smo sedaj stisnjeni v premajhne in skoraj neprimerno prostore za našo dejavnost.

Obema jubilitantom čestitamo za njunih 50 in 60 let, Ljubi Tometovi pa čestitamo tudi za njenih 30 LET PRI Gradisu.

DARILO REPUBLIKI

Končno je napočil dan, ko so turbine HE Formin vrtinčasto vzvalovile vodno površino v iztočnem polju. Sicer so poizkusno že vrtinčili vodo v iztočnem kanalu, toda tokrat je šlo zares.

Zadnja novembrska sobota bo zapisana med pomembne dogodke v našem gospodarstvu, posebno pa v kolektivu »Dravskih elektrarn«. Megleno in hladno sobotno jutro ni preprečilo velike svečanosti ob otvoritvi HE Formin. Na ta svečani dogodek so prišli od daleč in blizu, ne samo tisti, ki so neposredno ali posredno gradili ta objekt ampak tudi ostali. Prišli so tudi tisti, ki so se čutili prizadete pri tej gradnji, saj so bile razorane mnoge njive in travniki. Porušiti je bilo treba tudi nekaj hiš. Od tega ni bilo nič izgubljenega. Z regulacijo se je pridobilo trikrat toliko obdelovalne zemlje, kot jo zasledajo elektrarniški objekti. V nadomestilo porušeni hiš so zgrajene nove — lepše. Ob uvodnem kanalu se gradi še namakalni sistem, ki bo v veliko pomoč kmetijstvu. Omembe vredno je tudi to, da je Drava na tem področju ukročena, ter ne bo več poplav. Na jezeru pred zapornicami v Markovcih pa se bo lahko razvil vodni šport, ki bo le v korist tamkajšnjim prebivalcem. In kot slednje, z dograditvijo tega energetskega objekta se pobojuje primanjkljaj električne energije ki jo tudi kmetovalec danes že vse več uporablja. V vse to so se že prepričali, zato so tudi domačini v velikem številu prisostvovali temu velikemu in svečanemu dogodku.

Po krajših govorih naših družbenopolitičnih delavcev in glavnega direktorja Dravskih elektrarn je bilo slavlje popestrjeno še z nastopom otroškega pevskega zbora — ter folklorno otroško skupino domačinov. Po zaključni svečanosti je prerezal trak starejši delavec Dravskih elektrarn ter s tem predal HE Formin v obratovanje. Udeležencem je bila dana možnost ogleda elektrarne in njenih postrojenj.

Tako je bil slavnostni ceremonial zaključen. Elektrarna se je vključila v novozgrajeno omrežje in ga začela napajati za dragoceno električno energijo. Naše gospodarstvo je obogateno še z enim virom električne energije ter poslednjim na reki Dravi.

Predaja elektrarne HE Formin spada v praznik Republike, torej je to eno izmed mnogih daril Republiki. To darilo je pestro sestavljeno, torej iz dela rok nešteti kolektivov. To delo je sad lastnih umov in rok, torej je to domača elektrarna. Prav je tako, to je tudi lep dokaz, da znamo tudi sami napraviti dokaj zahtevne objekte in naprave. Če smo si žnali izbojevati svobodo, samoupravno skupnost za splošni družbeni

razvoj, toliko lažje bomo posegli na gospodarsko tehnično področje in se osvobajali odvisnosti.

Velik delež ima pri tej gradnji Gradis kar potrjuje da je v seznamu sodelujočih na prvem mestu. Vsi člani Gradisa ne glede na to, če so sodelovali, lahko ponosni na dograditev tega zahtevnega objekta. Najbolj z roko v roki pa sta sodelovali TOZD Nizke gradnje Maribor in TOZ D SPO. Vsak po svoje sta vložila mnogo truda, zavedajoč se važnosti tega energetskega objekta. Kmalu bodo pozabljene vse težave, ki so bile doživete med gradnjo. Elektrarna je zgrajena, vključena je v življenjski utrip. Rezultat dela naših delavcev je tu. Ni jim žal časa in truda, ki je bil potreben pri gradnji na tem raztegnjenem gradbišču.

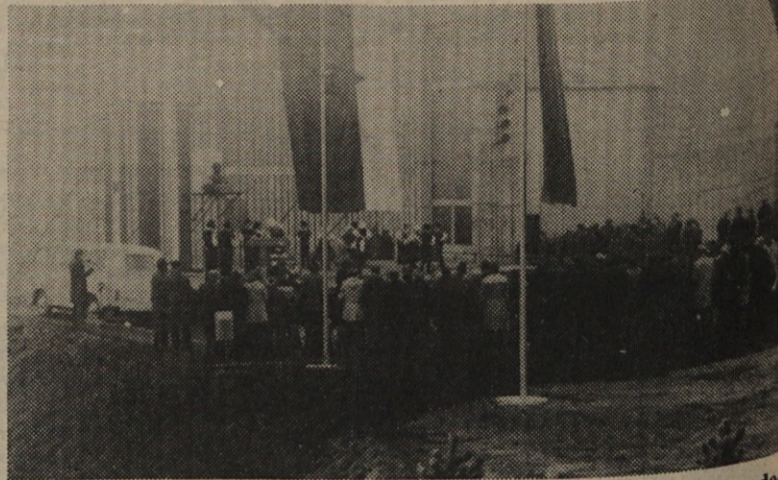
Vsi v našem TOZD smo lahko ponosni na naše fante upravljalce zahtevnih strojev, ki so bili potrebni za realizacijo te zahtevne naloge. Ponosni smo tudi na to, da obratovanje HE Formin sovpada v počastitev našega velikega praznika »Dneva Republike«, torej darilo za rojstni dan. Uresničuje se vizija sodobne samoupravne družbene ureditve. Mi Jugoslovani krčimo pota bolj humani in socialno pravičnejši družbi, ki postavlja delavca samoupravljalca v središče družbenega dogajanja, zato tudi vedno večji uspehi na vseh področjih. LUŠN

NAŠA REPUBLIKA JE PRAZNIK SLAVILA...

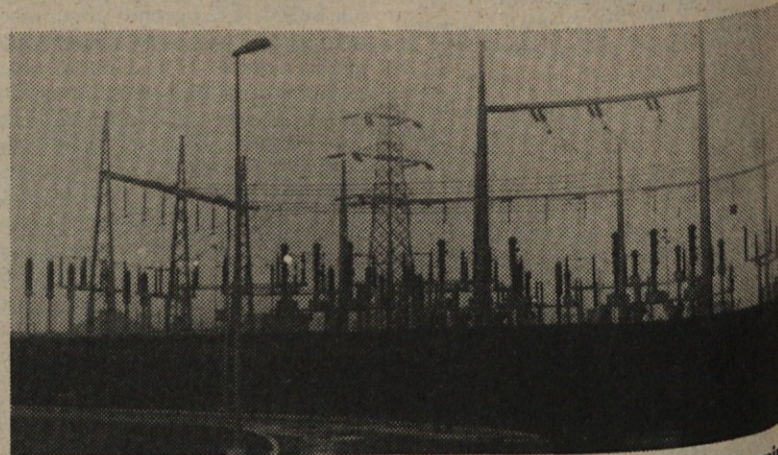
Z himno »Hej Slovani«, ki jo je zapel oktet Kulturno umetniškega društva Ivan Cankar iz Jurovskega dola se je v Mariborski gradbeni enoti pričela proslava ob dnevu Republike 29. novembra. Tako so se delavci naše enote vključili v vrsto praznovanj po vsej državi. Nastopajoči so se predstavili kar dvakrat. Prvič na obratih Pobrežju, drugič pa za gradbišča in upravo v prostorih jeditnice KO.

Poleg že omenjenega okteta so se našim ljudem predstavili še pionirji Osnovne šole Gustava Šiliha, ki so zaplesali venček prekmurskih narodnih plesov, ter učenci naše gradbene enote z recitalom Toneta Pavčka »Pozdrav domovini«. Posebno je navdušil član Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora Stane Potisk z odlomkom dela Ivana Cankarja Hlapec Jernej in njegova pravica.

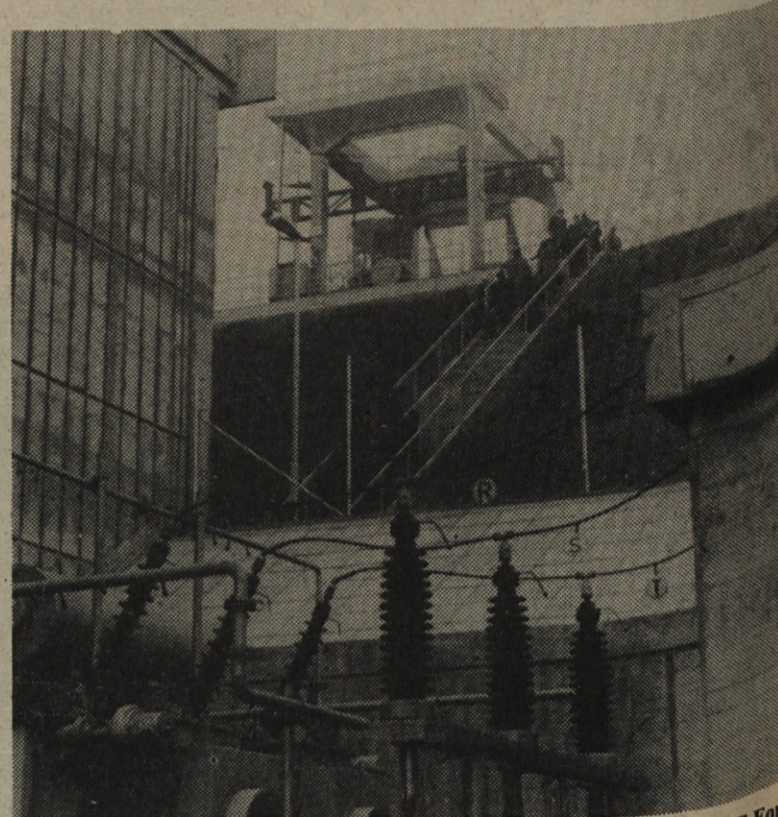
Ob majhni zakuski so se delavci zadržali še nekaj časa, potem pa počasi drug za drugim odšli proti svojim domovom. Čez nekaj dni se bodo zopet srečali na svojih delovnih mestih. Treba bo ponovno prijet za delo, če hočemo, da bomo tudi prihodnje leto končali tako uspešno kot letošnje. ŠTROF

Zaključni del svečanosti je bil popestren še z otroško folklorno skupino domačinov na otvoritvi HE Formin

Naprave preko katerih se pretaka dragocena električna energija HE Formin

Veliki transformator, ki pulzira elektriko v omrežje iz generatorja HE Formin

Bez podmetanja nogu v gradževinarstvu

Potpisan samoupravni sporazum o radovima u inostranstvu

Stavljenjem potpisa na Samoupravni sporazum o načinu i uslovima izvođenja investicionih radova u oblasti gradževinarstva u inostranstvu, naši neimari su povukli najznačajniji potez u eliminisanju međusobne nelojalne konkurencije i nepovezanosti. Jer, i pored velikih uspeha, pojedini značajni poslovi su propali baš zbog međusobnog utrkivanja i »podmetanja nogu«.

Usled sopstvene neorganizovanosti, nedovoljnog broja stručnjaka, mehanizacije i zastarele tehnologije gradnje, neretko su poslovi neso- lidno obavljani, a pojedini izvođači su se obrukali pred inostranim partnerima. Pored finansijskog neuspeha, neke organizacije su i same sebi »zatvorile vrata« za nove poslove.

Gradjevinari često nisu bili sposobni za kompletne poslove pa su ugovarali »na parče« i, uglavnom, jedni drugima konkurisali. Povrh sveta, mnogo puta su se, zbog neinformisanosti, opekli na zakonskim propisima država gde su pogadjali radove.

Uvidevši, najzad, da se tako dalje ne može, izvođači gradjevinskih radova su već 1968. godine započeli samoupravno dogovaranje i sporazumevanje u ovoj oblasti. Od 1968 do 1972. godine zaključeni su sporazumi o izvođenju investicionih radova u pojedinim zemljama u kojima je gradilo više naših organizacija (Libija, SR Njemačka, ČSSR, SSSR.) Ovi sporazumi su obavezivali sve učesnike pa tim tržištima, a njihov osnovni cilj bio je stvaranje uslova, da na njima radove izvede samo podobne organizacije, i to — dogovoreno, organizovano i koordinirano.

Držveni dogovor o načinu i uslovima izvođenja investicionih radova u oblasti gradževinarstva u inostranstvu potpisan je maja 1974. godine. On je i uneo najviše reda u obavljanju ovih poslova. Na licitacijama su se, tako, pojavljivale podobne i udružene radne organizacije. Najbolji stručnjaci su više zajedno radili, a udruživana je i mehanizacija. U poslove se ulazilo temeljnije. Obrada tržišta je obavljena (i obavlja se) svestrano — od ispitivanja klimatskih, sve do utvrđivanja zakonskih uslova.

U međuvremenu gradjevinari su se osposobili za kompletne poslove po sistemu »ključ u bravu« i sve više ih dobijaju.

Najnoviji samoupravni sporazum neimara je namena za postojeći Dogovor. Tačnije, to je uskladjivanje Dogovora sa novim propisima o spoljnotrgovinskom poslovanju i Zakonom o udruženom radu. Iza, pomalo rogovatnog, naziva ovog sporazuma, »krije« se želja gradjevinara da još organizovanije nastu-

paju u inostranstvu, zajednički grade, osposobljavaju kadrove, obradjuju tržište... Sporazum predviđa i uključivanje, pored projektantskih i izvodjačkih organizacija, radnih organizacija iz drugih oblasti: proizvođača opreme i materijala, prometnika, banaka i drugih.

Da predviđeno nije nemoguće ostvariti, sami, su potvrdili gradjevinari tokom 2,5 decenije, koliko grade izvan granica naše zemlje.

Iza neimara su značajni poduhvati, dobijani na međunarodnim licitacijama, u oštroj međunarodnoj konkurenciji. Gradjevinski radovi u inostranstvu su se umnoževali, ugled

je rastao, a ova delatnost je zauzimala sve značajnije mesto u ukupnom jugoslovenskom izvozu.

Primeru radi, samo prošle godine više od 100 naših gradjevinskih organizacija i njihovih kooperanata izvodilo je radove u 39 zemalja sveta — 11 afričkih, 11 azijskih, 14 evropskih i tri južnoameričke. Vrednost radova dostigla je 1.251 miliona dolara. Najviše je ostvareno u zemljama u razvoju — 848,6 miliona dolara, zatim u industrijski razvijenim zemljama Zapada — 213,2 miliona i u istočnoevropskih socijalističkim državama — 189,3 miliona dolara. Na ovim poslovima bilo je angažo-

vano oko 19.500 naših i oko 19.000 radnika iz zemalja (pogosto u razvoju) u kojima su objekti podizani.

Uspehi su nesumljivi, ali se ne treba uljuljkivati, već poslove dalje razvijati. Naročito u nesvrstanim i zemljama u razvoju. Zato se i ne sme dozvoliti da se zbog međusobne nepovezanosti i nelojalne konkurencije izmedju naših gradjevinara gube veliki poslovi. Opšti je utisak da će tome mnogo doprineti i ovaj džentlmenski sporazum, neimara, samo pod uslovom da ga se svi potpisnici pridržavaju.

D. LAZAREVIĆ

Udruživanja rada i sredstava

Banke još niso postale značajan činilac koji pokreće inicijativu za brže dogovaranje i sporazumevanje izmedju učesnika u reprodukciji. One se nedovoljno zalažu za afirmisanje sistema samoupravnog planiranja, a posebno je nedovoljan doprinos banaka u podsticanju i podržavanju započetog procesa udruživanja rada i sredstava.

Ovo je rečeno u uvodnom izlaganju naposlednjoj sednici Izvršnog odbora Privredne komore Jugoslavije.

Naravno, naglašeno je i da su određeni rezultati postignuti u dohovnom povezivanju proizvodnje i prometa na bazi udruživanja rada i sredstava, ali da se veoma sporo odmiče u ovom pravcu u bankarskoj i finansijskoj sferi. Stvari bi bile celovitije prokomentarisane da je još dodato da li nosilac ovakvih akcija treba da budu samo banke ili je neophodna sprega sa još nekim. No, već sama činjenica da je proces udruživanja u neposrednoj i velikoj zavistnosti od akumulativne i reproduktivne sposobnosti privrede, umnogome uslovljava dinamiku u osnovi dobro zamišljenog poduhvata.

Nema sumnje da nedostaje dohodak. Kada bi dohodak bio veći, verovatno bi sredstva bila udruživana bez prepreka. Sredstva bi mnogo lakše prelazila regionalne, pokrajinske i republičke granice.

U vreme kada svuda vlada glad za novcem, koju nije lako utoliti ni uz pomoć domaćih i inostranih zajmova, nerealno je očekivati brzo slivanje sredstava na veću gomilu, i to bez obzira koliko je cilj značajni i opravdan. Izgleda da je neminovno još bliže definisati pojam udruživanja rada i sredstava. Najčešće se u ovom slučaju polazi baš od spremnosti i sposobnosti da neko nekde

investira. Preduslov za to je solventnost, ali se ni slobodna sredstva ne zanemaruju. Ipak, veljalo bi poći korak napred pa uzgred »prečešljati« i ono što je u uskoj vezi sa udruživanjem rada. Konkretnije, to bi značilo udruživanje tehnike i tehnologije, iskustava u poslovanju i u obradi domačeg i inostranog tržišta, a da se i ne pominju uvek dobro došli stručnjaci. Tek kada se sve to raščlani, može se povesti dijalog o udruživanju sredstava, prema se odatle baš najčešće polazi.

Postavlja se pitanje da li sum gledano u celini, opravdane ili izlišne primedbe na rad poslovnih banaka kada je reč o udruživanju rada i sredstava. Bitno je da se stvari težište na dohodak, odnosno kako ga uvećati. Samo u tom slučaju mogu se očekivati zamašnija sredstva za udruživanje.

To je, međutim, neizvodljivo bez sistematskog povećanja produktivnosti rada i osetnijeg smanjenja troškova poslovanja. Nema te tehnike i tehnologije koja može da nadoknadi odsustvo produktivnosti koja neprestano treba da se kreće uzlaznom linijom. Od izuzetne je važnosti da se pokloniodgovarajuća briga i organizaciji rada.

Dakle, poslovne banke i finansijska sfera uopšte predstavljaju značajnu kariku u čitavom lancu, ali ne i jedinu od koje zavisi kakvim će se tempom udruživati rad i sredstva. Prevashodni je cilj da se integrišu interesi i ciljevi. Docije, uspešno se rešavaju i najsloženiji zadaci, naravno, ako se prethodno postigne dogovor šta treba raditi. No i tu vrlo često zapinje, jer sve organizacije udruženog rada ili čak regionu nisu u istoj situaciji kada treba da se odluče za udruživanje rada i sredstava. Jednima pogoduje sadašnji ekonomski položaj, a drugi jedva čekaju da im

se učvrsti tle pod nogama.

Uopšte uzev, udruživanje rada i sredstava ne treba svoditi na uopštene formulacije. Još je manje osnovana pretpostavka da će taj proces moći da se ubrza sam od sebe i bez učešća svih subjekta. Naime, dokle god se »dupliraju« investicije i u privredi vlada paralelizma — udruživanje rada i sredstava neće teći u skladu sa dinamikom koja je zasad samo dobro zamišljena, ali ne i precizno označena.

M. PETKOVIĆ

Iz vojske nam pišu

Pošto se nalazim na odsluženju vojnog roka u Nišu, želeo bih pozdraviti sve radnike Gradisovog kolektiva a posebno pozdravljam radnike TOZD GE Ljubljana na gradilištu NE Krško. Posebno bih želeo pozdraviti kolege Blaška i Radivoja Jovičića, Milana Kokuružovića i Draga Novakovića. Želim im mnogo uspeha na radu a Gradisu zahvaljujem na redovnom slanju Gradisovog vestnika. Nadam se, da ćemo se ponovo sresti u našem kolektivu.

RADIOVOJE PAVLOVIĆ

V.P. 4796,2
18002 NIŠ

Puno vam zahvaljujem na našem listu Gradisovom vestniku i ujedno želim, da preko njega pozdravim sve svoje saradnike a posebno one sa Karlovskog mosta gdje sam bio i ja.

RASIM SADIKOVIĆ

V.P. 6330,7
81002 TITOGRAD

Zapošljivanje

Invalidi rada — samo portiri i kuriri?

Svaki deveti ili deseti radnik u našoj zemlji je invalid rada.

Medjutim, cifra od oko 600 hiljada invalida rada ne bi trebalo nikoga da uplaši jer to ne znači da su oni postali radno nesposobni. Kod najvećeg broja ovih ljudi je samo umanjena radna sposobnost i to za poslove na kojima su dotad radili. Dakle, nije malo onih koji mogu da nastave rad na drugim mestima, na — kako se to obično kaže — »lakšim poslovima«. Po slovu zakona organizacije udruženog rada su dužne da invalidima obezbede rad na takvim radnim mestima.

Upravo u pronalaženju takvih radnih mesta i poslova za invalide leži najveći problem koji je nedavno otvorio list »Komunist« i potavio pitanje da li invalidi rada mogu i treba da budu i nešto drugo, a ne samo portiri, kuriri i čuvari. Naime, činjenica da ako invalidi rada uopšte dobiju novo radno mesto s lakšim poslovima onda je gotovo isključivo reč o pomenutim poslovima. Najčešće su invalidi rada, u stvari, teret organizacijama udruženog rada, pa one nastoje da ih što pre pošalje u penziju i tako »skinu s vrata«.

Koliko je takvo stanje nepovoljno za invalide rada — vidi se iz statističkih pokazatelja. Pošto je ovde reč, najčešće, o radnicima s manjim kvalifikacijama i manjim stažom, oni dobijaju relativno male penzije, često i nedovoljne za invalide rada — vidi se iz statističkih pokazatelja. Pošto je ovde reč, najčešće, o radnicima s manjim kvalifikacijama i manjim stažom, oni dobijaju relativno male penzije, često i nedovoljne za život ako izdržavaju i više članova porodice. Istovremeno, i opšte društvena šteta je neprocenjiva.

»Ključni« problem je dakle u tome ima li i koliko poslova za invalide rada. Za sada se veoma mali broj organizacij udruženog rada može pohvaliti da je precizno utvrdio i popisala sva radna mesta i uslove koje treba da ispune da bi na njima radili invalidi rada. Istraživanja redakcija listova »Zaštita na radu« i »Preporod« pokazuju, na primer, da je, praktično, neiscrpan spisak poslova na kojima, uz neke uslove, mogu da rade i invalidi rada. Ponegde je u određenim delatnostima, kao što je na primer rudarstvo i građevinarstvo, to nešto teže, ali je sigurno da se i tu — uz više napora, odgovornijeg stručnog i političkog rada — može pronaći daleko veći broj pogodnih radnih mesta za invalide rada.

Pitanje rasporeda invalida na lakše poslove nije, medjutim, tako jednostavno niti uspešno može da ga

Iz ustavnog suda Jugoslavije

KONKURS TRAŽI ŽAŠTITU

Razne intervencije, »guranje« svojih kandidata, pritajena, ali prisutna trgovina radnim mestima, uticaji na komisije i druge slabosti — ozbiljno ugrožavaju instituciju konkursa.

Najdrastičniji primeri su oni kada se prednost u zapošljavanju daje onima koji žive na teritoriji jedne opštine. Svaki takav konkurs bi pao pred sudom.

Ustavni sud Jugoslavije češće se susreće sa nezakonitim radovima in njegov je kategoričan stav da je neprihvatljiv prioritet po bilo kakvoj teritorijalnoj osnovi.

Učestale su pojave da se, naročito

u nekim manjim školama, gde varira broj djaka, nastavnici »šetaju« iz jednog u drugo naselje. Rešenja se moraju nalaziti na samoupravnoj osnovi. Niukoliko ulogu »skretničara« ne smeju da preuzimaju interesne zajednice za zapošljavanje, kao što se nedavno desilo u Beogradu, kada je zbog »tehnološkog viška« deo nastavičkog kadra jednostavno raspoređen bez njihove saglasnosti.

Druga primedba Ustavnog suda je da su konkursi, najčešće neprecizni. Oni otvaraju mogućnost da se na jedno radno mesto javi više kandidata veoma različitog profila tako da na kraju ispadne ja su sve uslove ispunjavali i oni koji nisu primljeni. Time se šire »vrata« raznim nagađanjima o nameštanju konkursa i o svakojakim »vezama«.

Medjutim, nisu retki slučajevi malverzacija i zloupotrebe institucije konkursa. Ima primera da pojedini kolektivi, iza kojih se kriju tehno-kratske strukture, traže »određene« i »odgovarajuće« ljude a bilo je i direktne trgovine radnim mestima. Koliko su uslovi konkursa preširoki najbolje pokazuje onaj slučaj kada su pojedinci praktično živeli od konkursa jer su se javljali na one širom zemlje i za to dobijali dnevni-

ce.

Ustavni sud Jugoslavije ukazuje na potrebu da konkursi moraju biti precizni i jasni i da bi se uslovi morali precizirati samoupravnim dokumentima radnih organizacija.

Ima mnogo nejasnoća i oko primene odredbi zakona o udruženom radu o zapošljavanju. Autentično je tumačenje da je pravo svake radne organizacije da primi kandidata onog profila i sposobnosti koji joj odgovara.

Kada se na oglas javi samo jedan kandidat, on može da ima sve formalno-pravne uslove, ali radna organizacija nije dužna da ga primi. Isto tako, radna organizacija nije dužna da ga primi. Isto tako, radna organizacija može da ne primi nijednog od prijavljenih kandidata, ali je dužna da razpiše novi konkurs.

Ranijim propisima bilo je precizirano da radna organizacija mora da izvrši izbor između prijavljenih kandidata. Ovo rešenje je imalo mnogo slabosti, pa se dešavalo da se na važne poslove prima neradnik koga niko ne može više skinuti s tog radnog mesta. Zakon o udruženom radu je, upravo, preneo sva takva prava izbora na radnu organizaciju.

M. DUNDJEROVIĆ

Mladi radnici sa gradilišta Slovenijales

Najveće letališće na svetu

Bodoće najveće letališće na svetu gradijo v Saudski Arabiji nedaleč od Đede, saudske trgovske centra na Rdečem morju. Letališće bo zavzemalo 41 kvadratnih milj puščavske zemlje. Potniški terminal bo imel kapaciteto 16.000 potnikov na dan. V sestavi letališča bo tudi poseben kraljevski paviljon za družino

saudskega vladarja in obiske tujih državnika, tovorni terminal kapacitete 46.000 ton, letalska vojaška baza, bolnišnica z 200 posteljami, karantena, hotel, sedem džamij, stanovanjsko naselje za letališko osebe in ogroman servis za potrebe saudske nacionalne letalske družbe. Vse betonske površine na letališkem kompleksu bodo obložene z mar-morjem.

MILAN LAZAREVIC

TOZD OGP Ljubljana

SKLEPI

XI. redne seje delavskega sveta »Gradis« TOZD Obrata gradbenih polizdelkov Ljubljana, z dne 17. 11. 1978.

1. Za overovatelja zapisnika sta imenovana tov. Zadravec Anton in tov. Romozi Viljem.
2. Sklepi zadnje X. seje DS od 24. 10. 1978. so izvršeni odn. so v izvršitvi.
3. DS potrdi predlog Samoupravnega sporazuma o združitvi v Poslovno skupnost »GAST« Ljubljana in ga daje v razpravo na zbor delovnih ljudi.
- Zbor delovnih ljudi je sklicati v torek dne 5. 12. 1978 s pričetkom ob 6.00 uri.
- DS razpisuje referendum za dne 8. 12. 1978 — s pričetkom ob 5.30 uri v obratni menzi, na katerem se bo odločalo o sprejemu Samoupravnega sporazuma o združitvi v Poslovno skupnost GAST Ljubljana.
- Za izpeljavo referenduma DS imenuje sledečo volilno komisijo:
 1. Škulj Ivan — predsednik
 2. Kutnjak Franc — član
 3. Hrženjak Djuro — član
- V komisijo za sestavo volilnega imenika DS imenuje:
 1. Praček Alojza — predsednik
 2. Kosi Marino — član
 3. Dimc Jožeta — član
- DS potrdi v predlaganem besedilu Samoupravni sporazum o medusobnih odnosih Poslovne zajednice Jugoslovanskih proizvodjača za prefabrikacijo i industrijsko gradjenje »JINGRAP« Beograd.
5. a) DS sklene, da se iz sredstev stanovanjskega prispevka kupi 7 dvosobnih stanovanj, ki bodo predvidoma vseljiva v sredini leta 1980.
- b) DS sklene, da se od 1. 11. 1978, uporablja za obračun stalnosti in minulega dela količnik uspešnosti

$$\frac{A/S TOZD}{A/S pan} = 1,20$$

- DS sklene, da se namesto petka dne 1. 12. 1978. dela v soboto dne 25. 11. 1978.
- DS sklene, da se na VI. natečaja LB-stanovanjski oddelek ne udeležimo.
- DS daje soglasje Pantelič Miloradu oz. mu dovoljuje preselitev v nižje nadstropje s tem, da Gradiš še vedno ostane lastnik sedanjega stanovanja tov. Pantelič Milorada.
- DS sklene, da se Društvu upokojencev Šmartno Ljubljana dodeli za razvitej prapora enkratna pomoč v znesku 2.000 din. Denar se nakaže iz sredstev sklada skupne porabe na žiro račun Društva upokojencev Šmartno Lj.
- V prihodnjem tednu je napraviti obračun po bilanci oktober, ugotoviti višino sredstev in takoj sklicati DS in sklepati o morebitnem izplačilu.
- h) DS odobri nakup naslednjih osnovnih sredstev:
 - 4 kom elektromotor, moči 4 in 5,5 ks z 2.800 obrati
 - za vibracijske mize — cena 11.491,90 din
 - 1 kom samozavorni elektromotor cena 8.080,00 din
 - 5 kom reflektorjev Hologen cena 60.000,00 din
 - žarnice za reflektorje cena 7.500,00 din

i) Predlog tov. Hostička glede razširitve železokrivnice — možna prestavitev skladišča, se posreduje kolegiju TOZD OGP, da o njem razmisli.

j) Na prihodnji seji DS je določiti dan proslave za Dan republike 29. novembra.

Predsednik DS TOZD GRUM IVO

TOZD LIO Škofja Loka

SKLEPI

XI. redne seje DS TOZD LIO z dne 30. 10. 1978.

- Točka 1
Izguba vajeniškega doma se razdeli po dejavnostih, za kar se zadolži tov. Kumer.
- Točka 2
Za leto 1979 se izdela koledar delovnih dni tako, da bo vsak mesec imel enako število ur.
- Točka 3
Sprejet je sklep o delitvi gibljivega dela OD po uspehu TOZD LIO po predlogu, ki je razviden iz teksta.
- Točka 4
Sprejet je sklep, da se vrednost točke v letu 1978 poviša.
- Točka 5
Sprejme se periodični obračun za III. trimesečje 1978 s predlagano delitvijo dohodka in ČD.
- Točka 6
DS sprejme tudi vse predlagane sklepe, ki so bili podani na zboru delavcev 30. 10. 1978.
- Točka 7
Pomočniki dir., vodje dejavnosti in kadrovik proučijo predlog reorganizacije DS SS in osnutek SS o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev TOZD in DSSS. V obravnavi bo na naslednji seji.
- Točka 8
Potrdi se pristop k SS o ustanovitvi LHB Internationale Handelsbank A.G. Frankfurt-Main.
- Točka 9
Potrdijo se dopolnitve k usklajenemu osnutku sprememb in dopolnitev SS o razporejanju delavcev na delo in o nagrajevanju v Delovni enoti za izgradnjo mostu preko reke Tigris — Amara II — Irak.

Potrdi se pristop k SS o ustanovitvi LHB Internationale Handelsbank A.G. Frankfurt-Main.

Potrdi se pristop k SS o ustanovitvi LHB Internationale Handelsbank A.G. Frankfurt-Main.

Potrdi se korigiran predlog članov komisij za popis sredstev GIP Gradiš TOZD LIO Šk. Loka za leto 1978.

Sprejme se sklep o nabavi grafik po predračunu. Grafike se knjižijo na osnovna sredstva.

Na izredne odhodke se knjiži znesek 1.031.736,20 din sporni znesek po neplačani terjatvi Emona Ljubljana.

Točka 13

DS je sprejel sklep, da se pri GIP Gradiš TOZD GE Jesenice najame kredit za sklad skupne porabe v višini 500.000,00 din.

Točka 14

Potrdi se izplačilo nagrad upokojenecem ob novem letu v znesku 1.000 din na posameznika iz sklada skupne porabe.

Točka 15

Komisiji za šport in rekreacijo se odobri sredstva v višini 10.000 din za nadaljnje delo iz sklada skupne porabe.

Točka 16

Za udeležbo na Gradisovih igrah se odobrijo sredstva v višini 8.122,00 din iz sklada skupne porabe.

Točka 17

Prošnja društva za prosto letenje in gradnjo lahkih letalnih naprav LET Škofja Loka se zavrne.

Točka 18

Za pomočnika načelnika enote narodne zaštite GIP Gradiš TOZD LIO Škofja Loka se imenuje Stanonik Slavko I — skupinovodja.

Točka 19

Tov. Španiča se pooblasti za izvajanje in zagotavljanje varstvenih ukrepov pod 1, 2 in 3 navedenih v tekstu.

Točka 20

Sprejeti so vsi sklepi v zvezi z zagotovitvijo sredstev in pečetkom gradnje Počitniškega doma v Biogradu n-m.

Točka 21

Za nove podpisnike dokumentacije za TOZD LIO DS pooblašča naslednje predstavnike IB: Kavčič Angelo, Remic Alojza, Nose Kristino, Drobnik Mileno, Lenšček Anico in Bergant Anico.

Točka 22

Cegnar Franc, inž., s sodelavci prouči poročilo SIS za gozdarstvo SR Slovenije o uresničevanju družbenega plana v letih 1976-77 in poroča na naslednji seji DS.

Predsednik
Novak Luka

TOZD GE Celje

SKLEPI

6. redne seje delavskega sveta GIP »GRADIS« TOZD GE Celje, ki je bila v torek, dne 31. 10. 1978 ob 10. uri v prostorih samskega doma Zg. Hudinja.

1-a. Delavski svet TOZD razglašča rezultate glasovanja — osebnega izjavljanja na zborih delavcev o začasnih delitvi čistega dohodka za obdobje januar-september 1978 in potrjuje poslovne rezultate med letom — bilanca uspeha do 30. 9. 1978.

1-b. Pokrivanje regresa za tople obroke v letu 1978 naj se izvrši v letu 1979-80 iz sredstev sklada skupne porabe.

2-a. Delavski svet potrjuje predlog in imenuje člane glavne in področnih komisij za redni letni popis v letu 1978.

2-b. Redni letni popis se prične 2. 11. 1978

2-c. Za vsa zaščitna sredstva, ki jih prejemajo delavci TOZD v skladu s Pravilnikom o osebnih varovalnih sredstvih in opremi se s 1. 1. 1979 uvede enotna evidenca o izdanih varovalnih sredstvih in opremi in sicer v glavnem skladišču. V ta namen skladiščniki sektorjev pri obnovitvi reverzov vpišejo tudi datum izdaje te opreme posameznikov.

3. Delavski svet TOZD daje v razpravo osnutek Pravilnika o delovnih razmerjih. Razprava traja do 15. 11. 1978.

4-a. Delavski svet TOZD na podlagi obrazloženega predloga o ustanovitvi letstvu mešane banke v tujini sprejme sledeč sklep:

1. Osvoji se Elaborat o ekonomski upravičenosti LHB Internationale Handelsbank A. G. Frankfurt-Main s predmetom dejavnosti, programom poslovanja in finančnimi kazalci, ki predstavljajo sestavni del tega sklepa.

2. Delavski svet TOZD soglaša z ustanovitvijo in nadaljevanjem udeležbe Ljubljanske banke — združene banke v LHB. GE TOZD Celje sodeluje z deležem oz. združi sredstva za obstoječo ustanovno vlogo Ljubljanske banke — združene v LHN v višini dinarske protivrednosti zneska DM 19.340, obračunani po srednjem deviznem tečaju na dan plačila.

GE Celje sodeluje z deležem oz. združi sredstva za dodatno ustanovno vlogo Ljubljanske banke — združene banke v LHB v višini DM 1934.

Pooblasti se Izvršilni odbor Ljubljanske banke — združene banke, da zviša znesek dinarske protivrednosti oz. deleža GE Celje na obstoječi ustanovni vlogi Ljubljanske banke — združene banke v LHB za največ 25 %, če ugotovi, da do roka za sklenitev samoupravnega sporazuma niso bili zagotovljeni vsi deleži kot so razvidni iz priloge I. Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi LHB.

3. Sklepe se samoupravni sporazum o ustanovitvi LHB Internationale Handelsbank A. G. Frankfurt-Main.

Za podpis se pooblasti v.d. direktorja Interne banke Gradiš tov. Kavčič Angelo.

4. Odobri se najetje kredita za zagotovitev sredstev za vplačilo deleža na obstoječi ustanovni vlogi Ljubljanske banke — združene banke v LHB.

4-b. Sprejme se osnutek Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Zalec v predloženem besedilu. Za podpisnika tega sporazuma se imenuje tov. Zupančič Franc, inž. gr.

4-c. K vsklajenemu osnutku sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o razporejanju delavcev na delo in o nagrajevanju v DO za izgradnjo mostu preko reke Tigris, Amara II — Irak (štev. 02-26-77 10 z dne 19. 10. 1978) delavski svet nima pripomb.

4-d. Sprejme se samoupravni sporazum o združevanju sredstev za investiranje v gradbeno šolstvo v SR Sloveniji, po katerem se združujejo sredstva od 1. 1. 1979 do konca leta 1985 v smislu določil sporazuma, z naslednjimi pripombami in predlogi, ter stališčem:

— sredstva za združevanje po tem sporazumu — 0,2 % s predlogom za združevanje od osnove bruto OD;

— obvezen je javni razpis izvajanja del;

— 10. člen ni potreben, ker se osnova združenih sredstev v letih združevanja zvišuje;

Sklepi samoupravnih organov • Sklepi samoupravnih organov • sklepi samoupravnih

— sredstva za združevanje po tem sporazumu, se vključijo v plan združevanja sredstev za izobraževanje DO »GRADIS«.

Delavski svet pooblašča tov. Pogačnik Ivanko kot predstavnik TOZD za podpis omenjenega sporazuma z omenjenimi stališči, ki se vnesejo v sklep o podpisu.

4-e. Delavski svet TOZD potrjuje pristop k Samoupravnemu sporazumu Skupnosti Boršnikovega srečanja.

4-f. Delavski svet potrjuje sklenitev samoupravnega sporazuma o zavarovanju gradbišča Pekarne na območju Krajevne skupnosti Rogaška Slatina, na podlagi katerega se TOZD zavezuje, da bo kril del finančnih sredstev, ki bi nastala oz. ki bi bila porabljena za zavarovanje gradbišča.

Za podpis sporazuma se pooblašča tov. Rojnik Martin, predsednik DS.

5-a. Delavski svet potrjuje predlog o uvedbi vsakoletne »NAGRADA GRADIS TOZD GE CELJE«, ki podeljuje na svečanosti obletnice ustanovitve DO GRADIS.

Poleg diplom prejmejo nagradi denarno nagrado v višini 3000 din — neto, iz sredstev sklada skupne porabe.

Osvoji se predlog vodstev DPO in komisije za gospodarjenje in podeli letošnje nagrade naslednjim delavcem TOZD:

- Košenina Drago,
- Janušič Ivan,
- Novarič Čedo,
- Petrovič Jožica.

5-b. Počitniški dom Biograd na moru. Po srednjeročnem planu združuje TOZD za razširitev kapacitet 1.070.000 din.

Obveznost za nadomestilo Poreča ni bila potrebna, ker je dom ostal.

Zaradi sprejetih obveznosti zgraditve samskega doma v Celju, TOZD GE Celje ni moglo do 31. 3. 1981 združiti nobenih sredstev in bi lahko prevzela obveznost samo v primeru, da prejme premostitveni kredit pri Interni banki.

5-c. Delavski svet potrjuje predlog Koordinacijskega odbora za novoletne prireditve in obdaritve otrok in odobri v ta namen iz sredstev sklada skupne porabe znesek din 67.050 (745 zaposlenih x 90).

Znesek se nakaže na račun: Zveza prijateljev mladine Celje — Odbor za novoletno praznovanje otrok št. 50700-679-62852.

5-d. Delavski svet odobri najem posojila pri Ljubljanski banki — Temeljna banka Celje v višini 10.000.000 din za prestatitev skladišč Petrol.

Pod istimi pogoji, ki veljajo za najem in v isti višini se odobri posojilo investitorju Petrol Celje.

Delavski svet odobri najetje posojila pri Ljubljanski banki Stanovanjsko komunalni banki Ljubljana za gradnjo stanovanjskih objektov v soseski Nove Jarše-Ljubljana v višini 70.000.000 din.

Delavski svet odobri najetje posojila pri Ljubljanski banki, Temeljna banka Celje v višini 8.000.000 din za dobo 5,5, LET OD VEZANIH SREDSTEV Zavarovalnice Triglav PE Celje za dobo 36 mesecev pri LB — Temeljna banka Celje.

5-e. Odobri se nabava osnovnih sredstev:

- disket in dodatna oprema za računalnik po predračunski vrednosti, oz. razdelilniku stroškov ROS v višini 370.000 din;
- oljni zaganjač PU 113 R 530 kp 60

bilec UČD 40 v predračunski vrednosti 11.900 din.

5-f. Potrdi se predlog komisije za standard in rekreacijo na podlagi katerega se stornira odobreno posojilo za individualno stanovanjsko gradnjo tov. Košenina Drago in Otomanček Zlatku, ker ne posedujeta dokumentacije, potrebne za najem posojila, posojilo pa se odobri prosilcem:

Kline Pavla	
— višina posojila TOZD	din 50.000
— delež banke na vezana sredstva	din 37.000
skupaj:	din 87.500

Polgar Ivan	
— višina posojila TOZD	din 35.000
— delež banke na vezana sredstva	din 26.250
skupaj:	din 61.250

5-g. Delavski svet odobri brezplačen prenos telefonske aparature v samskem domu Zg. Hudinja na PTT Celje, s tem, da prevzame aparaturo v oskrbo in redno vzdrževanje.

5-h. Vloga sektorja Trbovlje za odobritev dodatka za delo na objektu »UREDITEV PLATOJA PRED CEMENTARNO« se ne ugotovi vsled tega, ker določila Pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupne porabe, ne predpisujejo dodatka za pogoje dela, navedene v vlogi.

5-i. Delavcem, zaposlenim v kamnolomu Podgora, ki stalno delajo pri drobilcu, se v smislu člena 93., točka 5. (delavci pri drobilcih za čas obratovanja drobilcev) Pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupne porabe, odobri izplačilo dodatka v višini 4,32 din bruto na uro (30 krat 0,18 krat 0,8), z veljavnostjo od 1. 11. 1978. Evidenco o opravljenih urah v smislu določil Pravilnika vodi vodja obrata.

5-j. Seka Nezirju, roj. 8. 3. 1927, zaposlenemu pri TOZD GE Celje od 15. 5. 1979 se v smislu 32. člena, točka 4, Pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupne porabe odobri enkratna pomoč zaradi ogroženosti po požaru, ki je prizadel njega in člane ožje družine, v višini 10.000 din iz sredstev sklada skupne porabe.

5-k. Delavski svet sprejme sklep, da bodo seje delavskega sveta TOZD praviloma v bodoče med delovnim časom, s pričetkom ob 12. uri.

5-l. Logar Oton, ki prevzame vodstvo gradbišča Nove Jarše v Ljubljani se odobri zvišanje kilometrine in sicer 1600 km mesečno (od tega 300 km mestne vožnje) in sicer z veljavnostjo od 1. 11. 1979.

Kobale Mariji, vodji železokrivnice se prizna uporaba osebnega vozila v službene namene in sicer mesečno do 300 km z veljavnostjo od 1. 10. 1978.

5-m. Skladno s sklepom 3. redne seje DS TOZD z dne 12. 6. 1978 delavski svet sprejme na znanje informacijo TOZD železokrivnice, da je osnutek sporazuma o združevanju dela in sredstev pripravljen in predložen splošni službi skupnih služb v preveritev usklajenosti z zakonskimi predpisi.

— Sprejme se na znanje informacija o prodaji osnovnih sredstev v smislu člena 250. Zakona o združenem delu, po katerem je TOZD, ki prodaja, dolžna ponuditi prodajo najprej drugim TOZD v se-

— TOZD Celje je ponudilo prodajo poslovnih prostorov v izmeri 410,38 kvadratnih metrov po odkupni ceni 3.570.306 din.

— TOZD Ravne na Koroškem je ponudila prodajo peči za centralno kurjavo v vrednosti 65.000 din. Sklene se, da za odkup peči nismo zainteresirani.

TOZD Železokrivnica

SKLEPI

VII. seje DS TOZD Železokrivnice z dne 27. 10. 1978 ob 12.30 uri v prostorih TOZD.

1. Sklep: Ugotovljeno je bilo, da so bili sklepi prejšnje seje izvršeni, razen dveh, ki sta v izvrševanju.

2. Sklep: Overovatelj se strinja z zapisnikom prejšnje seje.

3. Sklep: Glede na to, da bi bilo trenutno težko oceniti realno višino vrednosti točke, se je DS odločil, da se pri izplačilu OD za mesec oktober po uspehu TOZD izplača 500.000 din bruto. Sprememba vrednosti točke pa se določi v letu 1979.

4. Sklep: Iz sredstev sklada skupne porabe — združenega sredstva prenese 122.000,00 din za gradnjo počitniškega doma Biograd n/m.

5. Sklep: GIP Gradis TOZD Železokrivnica pristopi k Samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi LBH INTERNATIONAL HANDLES BANK A. G. Frankfurt/Main in daje soglasje za najetje kredita za obstoječo ustanovno vlogo Ljubljanske banke — združene banke v višini dinarske protivrednosti 5.630 DM za dobo 10 let po 2 % obrestni meri.

Za podpisnika sporazuma se potrjuje tov. Kavčič Angela direktor IB.

6. Sklep: Blagajniški maximum TOZD Železokrivnice se določi v višini 500 din.

7. Sklep: Iz vrnjenih sredstev prehranbenih bonov izplača v gotovini tistim delavcem kateri so prejeli premalo bonov (brez upoštevanja delavcev, kateri so odšli iz TOZD Železokrivnice), razlika pa se prenese na sklad skupne porabe.

8. Sklep: DS se strinja z nabavo strojev:

- stroj za krivljenje mrež (Pedinghaus)
- stroj za rezanje mrež

Kati Žvikart prejema plaketo za prvo mesto v namiznem tenisu —

— nabava industrijskega sesalca za čiščenje nove hale

— nabava 3 kom. varilnih aparatov — usmernik c 300

9. Sklep: DS se strinja z predlogom, da se za sprovedbo Pravilnika določi komisija za delovna razmerja.

10. Sklep: Centru za izobraževanje GIP Gradis se za kupljeni barvni televizor za Dom učencev v enkratnem znesku iz SSP nakaže 2.000 din.

11. Sklep: Osnovni organizaciji sindikata UDD se za izlet njenih članov iz SSP odobri v enkratnem znesku 8000 din.

12. Sklep: Tov. Simiču, kateri obiskuje v popoldanskem času šolo za delovodje, se odobri 7 urni izostanek na teden s tem, da ure niso plačane.

13. Sklep: Regale — omare za skladišče, zaenkrat še ni možno nabaviti, ker ni zadostnih sredstev.

14. Sklep: DS se strinja z nabavo nujno potrebnega loščilca za čiščenje poslovnih prostorov v TOZD.

15. Sklep: Kolinska — tovarna prehr. izd., namerava ustanoviti tovarno za polpripravljeno hrano in želi v ta namen predhodno izvedeti koliko so podjetja za to zainteresirana. Člani DS se strinjajo s predlogom za 80 obrokov malic.

TOZD Gradnje Ptuj

SKLEPI

9. seje delavskega sveta TOZD GRADNJE Ptuj, ki se je vršila dne 31. 10. 1978 v jedilnici na upravi podjetja s pričetkom ob 7.30 uri.

1. Sklep: Odobrijo se sredstva za prevoz za športne igre Gradisa v Ljubljano.

2. Sklep: V inventurno komisijo se namesto Korenjaka izvoli tov. PEŠECL Franca.

3. Sklep: Potrdi se sklep o gradnji počitniškega doma Biograd n/m, s tem, da pri 1. točki daje pripombo, da obveznost o združevanju sredstev po zaključnem računu za leto 1977 združuje sredstva v letu 1979 po zaključnem računu za leto 1978.

4. Sklep: Tovariš Korenjak Emil obratloži samoupravni sporazum za Pruske toplice.

Ker še ni znano za sredstva kakšna bi odpadla na naš TOZD se samoupravni sporazum naenkrat ne potrdi oz. se predloži na eno izmed naslednjih sej.

5. Sklep: Sklene se pogodba s tovarišem Šarman Adijem, da nam pomaga pri sestavi in izdelavi dokumentacije za SLO. Nabavi se en komad sirene, ki je prav tako potrebna za potrebe SLO.

Ureja vse potrebno za postavitev vrtarnice.

6. Sklep: Tovariš Lah Karel pove, da so dane mizarske norme v razpravo ter se na eni izmed naslednjih sej naj ize potrdijo (če ne bo nanje pripombo).

7. Sklep: Na osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi v GAST TOZD Gradnje nima pripomb.

8. Sklep: Tovariš Korenjak Emil se poveo smernicah gospodarskega načrta. APS je pripravila elemente poslovne politike za gospodarski načrt 1979.

9. Sklep: Z ing. Šef Božom se sklene pogodba da do novega oz. do nastavitve novega delavca, skrbi za ureditev zadev iz varstva pri delu. Pri tem se mu plačajo potni stroški dnevnice ipd. Za znesek se

Vinko Hafner med uredniki glasil OZD

Predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner je sprejel urednike glasil organizacij združenega dela. V daljšem pogovoru v zvezi z novo organiziranostjo sindikatov Slovenije in tudi »klasičnimi« sindikalnimi temami je tov. Hafner odgovarjal na številna vprašanja. Za naše glasilo smo povzeli le tiste teme, ki se nam zde tudi za naše probleme najbližje.

— **Tov. Hafner, kako si zamišljate bodoče povezovanje osnovnih organizacij v SOZD; kdo bo tisti, ki bo dajal pobude za sklicevanje problemskih konferenc in kako bo možno uskladiti različna stališča osnovnih organizacij, kadar gre za problem, ki mora biti v SOZD enotno rešen?**

— Vprašanje je pomembno, saj ne zadeva le organizacijske narave delovanja sindikatov, ampak sprahuje tudi o vsebini. Menim, da so bile naša najbolj družbeno priznana oblika delovanja konference sindikatov v delovnih organizacijah. Čeprav že vseskozi obstajajo — prej sindikalne podružnice, danes osnovne organizacije in sindikalne skupine — so še vendarle šele v zadnjem obdobju uveljavile osnovne organizacije in sindikalne skupine kot temeljna oblika sindikalne organiziranosti. Ta proces je bil seveda tesno povezan z uveljavljanjem TOZD.

To, kar želimo doseči v delovni organizaciji s svojo praktično aktivnostjo in z določbami statuta, je še tembolj pomembno za SOZD. O oblikah organiziranosti na ravni OZD in SOZD moramo utrditi spoznanje, da obstajajo zaradi članstva in osnovnih organizacij.

S takšno organiziranostjo naj bi kar najbolj osamosvojili sindikate neposrednega vpliva, bolje povedano, pritiskov vodilnih struktur, da bi te politične organe spremenile v orodje lastnega delovanja, pri čemer sploh ni pomembno ali gre za njihovo progresivno usmeritev ali pa za uveljavljanje njihove oblasti. Tisto, kar predstavlja resnično združevanje dela in sredstev delavcev v OZD in SOZD, se uveljavlja v dveh oblikah: prva in temeljna oblika je samoupravljanje delavcev v TOZD; druga pa je delovanje subjektivnih dejavnikov na ravni OZD in SOZD in prav slednja lahko veliko prispeva h kvaliteti in intenzivnosti povezovanja. Tega povezovanja si seveda ne smemo predstavljati v duhu znanih birokratskih in tehnokratskih koncepcij, marveč gre za tisto združevanje, ki je koristno za delavce v TOZD. Tu ima velik vpliv predvsem poslovodna struktura in njen način delovanja, ker je močna, oborožena z znanjem in z informacijami. Če oblikujemo močne organe družbenopolitičnih organizacij na teh ravneh, potem bodo le-ti prej izražali težnjo za krepitev moči teh sestavov na ravni SOZD, kot pa delovali v interesu samoupravljanja v TOZD.

— **Osebnih dohodkov marsikje še vedno delijo na podlagi osebnega ocenjevanja delavca. Kako bo sindikat ukrepal, da bi odpravili to pomanjkljivost?**

— Oblikovanje in delitev dohodka je čedalje bolj temeljna skrb sindikatov. To je družbeni odnos, ki zadeva delavca kot gospodarja in delavca kot proizvajalca. Sindikati so na tem področju v zadnjih letih veliko delovali, bili so nosilci akcij in

prav njihova zasluga je, da smo vendarle napredovali. Seveda pa bomo aktivnost sindikatov v naslednjih letih še močneje usmerili na to področje.

Kar zadeva osebno ocenjevanje, so sindikati tudi doslej zavračali subjektivno oceno delavca kot glavni kriterij za vrednotenje njegovega dela. Seveda pa ne zavračamo osebne ocene kot možnosti za objektivnejše vrednotenje posameznikovega dela, vendar je to le kolektivna ocena, v nobenem primeru pa ne individualna. Za tako oceno morajo biti izdelani tudi ustrezni kriteriji in izhodišča.

Po podatkih, s katerimi razpolagamo, ugotavljamo, da so se razponi med osebnimi dohodki občutno zmanjšali, tako med panogami kot med delavci v isti organizaciji. Razponi so se zmanjšali tudi med posameznimi kvalifikacijskimi kategorijami v regijah, tako da danes že lahko govorimo o uravnilovki. Največ je tako imenovane kvalifikacijske uravnilovke, nekaj pa je tudi na račun socialnih kompenzacij. Seveda je ta uravnilovka najbolj v škodo proizvodnim delavcem, ki so nagrajevani strogo po učinku, in ustvarjalnim izobražencem, ki se s svojim osebnim dohodkom neposredno vezani na produkcijo.

— **Kakšno je vaše mnenje o tako imenovanih kadrovskega stanovanjih?**

— Ustavno sodišče je prejelo nekaj predlogov za razsodbo, ali so določila v samoupravnih aktih ustavna ali ne, ker dajejo pravico poslovodnim organom, praviloma delavskemu svetu ali izvršilnemu odboru, da o teh vprašanih samostojno odločajo. Samoupravnim or-

ganom ne moremo odvzeti pravice dodeljevati stanovanje v nujnih primerih, toda pri tem ne smemo postavljati vseh drugih kategorij delavcev, predvsem pa ne socialnih primerov. Če zadeve rešujemo po trenutnih potrebah in brez jasnega plana kadrov, je to seveda bolj delikatno vprašanje. Pogosto so rešitve in odločitve zavite v tajnost. Proti takemu načinu moramo ostro nastopiti. Delavci morajo biti seznanjeni s stanovanjsko politiko in delovati moramo javno. Tudi pri reševanju stanovanjskih vprašanj moramo onemogočiti odločanje v ozkih skupinah.

— **V predkongresnem času ste obiskali vse regije. Ali lahko poveste, katere so največje slabosti v sindikalnem delovanju?**

— Preveč kratka je doba, kar delam v sindikatu, da bi mogel objektivno ocenjevati, vendar moram reči, da so moji dosedanji vtisi dobri. Sindikalna organiziranost se razvija, učinkovitost delovanja je čedalje večja in čedalje večja je tudi njihova veljava.

Kar zadeva slabosti: — o nekaterih sem že govoril — jih vidim predvsem v tem, da v sindikatih še marsikje delajo forumsko, da se organi več ukvarjajo s samim seboj, kot da bi se posvetili mobilizaciji članstva in vprašanjem njihove organiziranosti v sami bazi.

Še posebej velja načeti vprašanje strokovnih sindikatov. Ti sindikati so se različno razvijali, vsi pa so v obdobju po zadnjem kongresu doživeli velik vzpon. Zaradi najrazličnejših vzrokov so se začela tu in tam oglašati mnjenja, da gre le za oblike delovanja zveze sindikatov. Uveljavitev takega stališča bi praktično pomenila njihovo likvidacijo. Na majski konferenci republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in centralnega komiteja ZKS smo prišli do enotnih stališč o tem vprašanju. Seveda vsi problemi še niso rešeni; tako se moramo čimprej lotiti vprašanja, kako strokovne sindikate tesneje povezati z osnovnimi organizacijami in sindikalnimi skupinami.

Še to: čeprav nisem neposredno sodeloval v sindikalnem delu, mislim, da so najpomembnejše dejanje storili sindikati Slovenije s svojim 8. kongresom, ko so obračunali z liberalizmom in tehnokratizmom. Zato ima sedanji kongres sindikatov Slovenije pač to prednost, da je splošna usmeritev v ZK in sindikatih že izoblikovana. Zato se bomo bolj posvetili praktičnim vprašanjem organizacijskemu in vsebinskemu utrjevanju sindikatov pri reševanju konkretnih nalog delavskega razreda. V tem smislu je tudi 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije nadaljevanje 8. kongresa.

Vinko Hafner med uredniki glasil OZD

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

[illegible]